

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXII Nr. 4

LIBRARY

KETVIRTADIENIS, VASARIO [FEBRUARY] 18, 1982

KAINA 25 c.

KASDIEN

MAR 3 1982

PASAKOJA VILNIAUS MERAS A. VILEIKIS

NIEKO GERO NEŽADA
SIŪLO RUOŠTI BYLĄ
BILIJONAIŠ BIEDNESNI
SVARBIAUSIA YRA TAIKA

Prez. Reagano užmačios socialines programas primesti valstijoms, skurdžiai bei skurdžiau gyvenantiems žmonėms nieko gero nežada. Netgi ir atsakingesni politikieriai yra nuomonės, jog tai dar vienas prezidento užsimojimas turtiniams duoti, o iš biednų imti.

Išties, valstijos jau ir taip vos išsiverčia, o kai dar atsiras milijonai papildomų išlaidų socialinėms programoms, vienatinė išeitis bus didinti mokesčius, kurių našta daugeliui jau vos bėpėnėšama.

JAV Komunistų partijos generalinis sekretorius Gus Hall kelia mintį, kad Amerikos liaudis imtųsi iniciatyvos ruošti bylą prez. Reaganą patraukti atsakomybėn (impeachment) už kriminalinius nusikaltimus prieš liaudį, už skatinimą racizmo, už kėlimą grėsmės taikai ir pasaulio traukimą į branduolinę konfrontaciją.

Iškėlimas prezidentui bylos nėra lengvas dalykas. Tačiau labai daug kur girdisi, jog būtų gerai, kad prez. Reaganas būtų pašalintas iš Baltųjų rūmų, nes savo politika šalį gali privesti prie katastrofos.

Kaip atsimename, makartizmo isterijos metais buvo begalė antikomunistinių durnavojimų. Nors makartizmas seniai pasmerktas, bet jo dar yra.

Pavyzdžiui, plačiai žinomas reakcinės Moral Majority darbuotojas kunigas Greg Dixon, duodamas interviu "Penthouse" žurnalui, stori akcentavo, kad Amerikos bažnyčiose yra nemaža kunigų komunistų. Paprašytas bent vieną įvardinti, nemirksėdamas pasakė, jog vienas tokių yra Nacionalinės bažnyčių tarybos prezidentas vyskupas James Armstrong.

Įsivaizduokite, vyskupas yra komunistas!

Valdančioji klasė su savo prez. Reaganu priešakyje plauna visuomenei smegenis, kad už visko brangėjimą yra kalčiausias didelės darbininkų algos. Kiek žmonių tam tiki, sunku pasakyti. Tačiau akiplėšiškos kompanijos bei korporacijos jau spaudžia darbininkus, kad nusi-muštų savo algas.

Tiesa, Amerikos darbininkų nemažos algos, bet jų perkamoji galia kai prieš dešimt metų pradėjo smukti, taip nesiliauja, nuo 1972 metų nustumu beveik 16 procentų. Kaip pažymi buvęs ilgametis profsąjungų darbuotojas Ernest DeMaio, vien tik praėjusiais metais iki spalio mėnesio perkamoji Amerikos darbininkų galia nustumu \$193 bilijonais.

Vadinasi, per praėitų metų dešimt mėnesių Amerikos darbo žmonės pasidarė \$193 bilijonais biednesni.

STATE HISTORICAL
OF WISCONSIN

Prekybos centras Viršuliškėse

Svarbus Vilniaus miesto ekonomikos ir kultūros kompleksinio plėtojimo etapas bus vienuoliktasis penkmetis. Šiuo laikotarpiu bus įgyvendintos svarbios priemonės darbo žmonių gerovei toliau kelti, asmenybei visapusiškai ugdyti. Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, plačiai bus vykdoma kapitalinė statyba. Nemaža dalis kapitalinių įdėjimų bus skiriama gyvenamųjų namų statybai. Jau trys penkmečiai iš eilės mieste pastatoma apie 1.2 mln. kv. m. bendro gyvenamojo ploto. Ne išimtis bus ir vienuoliktasis penkmetis. Šiuo laikotarpiu bus baigta statyti Seškinės ir, matyt, Justiniškių gyvenamasis rajonas bei atliekami paruošiamieji darbai naujam gyvenamajam rajonui—Pašilaičiams—statyti. Numatoma pradėti užstatyti ir Žalgirio rajoną. Gyvenamieji rajonai bus statomi, kaip ir iki šiol, kompleksiskai—kartu su gyvenamaisiais namais sta-

žmonijos svarbiausiu dienos klausimu yra taika. Nemažiau taika susirūpinusi ir Amerikos liaudis. Sausio mėnesį laikraščio "New York Times" apklausinėjimais, beveik pusė amerikiečių bijo, kad prez. Reaganas šalį gali privesti prie karo. Ir ši baimė didėja. Palyginus su tokiais pat apklausinėjimais balandžio mėnesį, dabar 15 procentų daugiau žmonių bijo karo.

Vakarų Europoje sąjudžiai už taiką ir nusiginklavimą plečiasi kaip prerijose ugnis, Amerikoje irgi. Vyksta taikos šalininkų mitingai, pažangesnių sambūrių susirinkimuose šūkis už taiką pirmoje vietoje.

Amerikos pažangūs lietuviai irgi už taiką, už nusiginklavimą.

Lietuvoje tapo apdovanoti specialiais ženklais vienuolika komunistų, išbuvusių kompartijoje po 50 metų. Apdovanotų tarpe ir Amerikos lietuviams pažįstamas Laurynas Kapočius, savo laiką dirbęs Vašingtone TSRS ambasadoje antroju sekretoriumi.

Be pertraukos išbūti kompartijoje disciplinuotu komunistu yra didelis dalykas. S. J. Jokubka

tant prekybos ir buitinio aptarnavimo kompleksus, bendrojo lavinimo mokyklas, vaikų darželius-lopšelius.

Toliau bus stiprinama materialinė medicinos įstaigų bazė. Sveikatos įstaigų Vilniuje, nepaisant didelio statybos masto dešimtajame penkmetyje, vis dar labai stinga. Jau 1982 m. numatoma atiduoti naudoti didžiausią respublikoje 1,600 apsilankymų per pamainą polikliniką Antakalnyje, 500 lovų kompleksą daugiaprofilinėje ligoninėje Santariškėse. Vėliau bus pastatyta vaikų poliklinika, infekcinė vaikų ligoninė, odos ligų dispanseris ir kiti sveikatos apsaugos objektai.

Nemažai kapitalinių įdėjimų bus panaudota komunalinių objektų statybai bei miesto tvarkymo darbams. Ypatingas dėmesys skiriamas automobilių transporto eismo sąlygoms gerinti, ypač miesto centre. Antai bus įrengta transporto magistralė jungianti Tarybų tiltą su Pakalnės gatve (perkertant Lenino prospektą požeminiu tuneliu). Statybos darbai miesto tvarkymo objektams jau sparčiai vykdomi. Numatoma pastatyti transporto tiltą per Nerį P. Cvirkos gatvės šalyje, pėsčiųjų tiltą, jungiantį Žvėryną su Vingio parku. Pradėta tiesti stambi automobilių transporto magistralė pietinėje miesto dalyje. Pirmoji jos atkarpa jau artimiausiais metais sujungs Minsko plentą su Dariaus ir Girėno gatve. Toliau ši magistralė bus tiesiama Raudonosios Armijos prospekte esančio transporto mazgo kryptimi, o vėliau ji nusi-drieks dešiniuju Neries krantu iki Gariūnų ir per naują tiltą įsilies į Kauno plentą. Tai leis išlaisvinti miesto centrą nuo didelės dalies tranzitinio transporto. Penkmečio viduryje bus baigta kelio į Naująją Vilnią statyba. Numatoma taip pat įrengti keletą požeminių pėsčiųjų perėjų, 17 automobilių stovėjimo aikštelių. Bus sutvarkyta aikštė prie Respublikinės bibliotekos, pastatyti monumentai Tarybinės liaudies žygdarbiams įamžinti (prie Revoliucijos muziejaus) ir tarybiniam partizanams bei pogrindininkams, kovojusiems prieš vokiškuosius fašistinius okupantus (Kom-

jaunimo gatvėje esančiame skvere). Bus rekonstruojamos ir tvarkomos miesto aikštės ir skverai.

Siame penkmetyje sustiprės gamybinė komunalinio ūkio įmonių ir remonto organizacijų bazė. Jau 1982 m. pradės veikti asfaltbetonio gamyklos antroji eilė, statybos ir remonto tresto mechanizacijos bazė. Vėliau stos rikiuotėn ir kiti panašios paskirties objektai: antrasis troleibusų depas, gamybinė gatvių apšvietimo tinklų bazė, butų ūkio remonto dirbtuvės Tarybų ir Naujosios Vilnios rajonuose bei kt.

Iš "Liaudies Ūkis"

Trumpai

— Hartford, Connecticut valstijos Old State House patalpose įvyko metinių minėjimas nuo El Salvadore nužudymo keturių amerikiečių misijonierių moterų. Minėjime buvo skanduojuamas šūkis: "Pinigai darbams, o ne karui".

— Vietnamo karo keturi veterana—Robert Muller, Michael Harbert, John Terzano ir Thomas Bird—šešioms dienoms buvo nuvykę į Vietnamą. Grįžę pasakoja, kad JAV ir socialistinis Vietnamas būtinai turi pradėti dialogą "visiškam karo baigimui" tarp šių šalių.

— Buvęs Tarybų Sąjungai JAV ambasadorius George F. Kennan sako, jog Tarybų Sąjunga nei dabar, nei niekad negalvojo pulti Vakarų Europos ar provokuoti trečią pasaulinį karą.

— Buvęs prez. Fordo patariamasis ekonomistų tarybos pirmininkas Alan Greenspan mano, jog recesija ne taip lengvai baigsis ir nedarbas pasieks dar 10 procentų lygį.

— Mėsos ekspertai pranašauja, kad šiemet mėsos brangėjimas nesiliaus. Pavyzdžiui, jautiena gali pabrangti 5.5 procento, paukštiena 4 procentus, o kiauliena net iki 10 procentų.

— Japonijos elektronikų firma ketina netrukus į rinką paleisti kišeninius televizorius, kurių kaina būsianti \$240.

VILNIS

Lithuanian Peoples Bi-weekly

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50;
Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00;
foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60606 Phone 842-7325

Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-780)

Apie JAV užsienio politiką

Kaip bekalbėtumėm, mūsų JAV užsienio politika yra įklimpusi į tarptautinio imperializmo kontradikcijas kaip musė į voratinklį. Toks įklimpimas šalį gali priversti prie visiško nustumimo pasaulio tautų bendruomenėje arba branduolinio karo savizudystės, jeigu laiku nebus susiprasta užsienio politikos kursą pasukti liaudies interesams atstovauti, o ne daugnacionalinių imperialistinių korporacijų interesams, kaip kad dabar yra.

Jungtinėms Valstijoms užsienio politika lošti pasaulinio žandaro rolę, darosi vis sunkiau. Nebegalima kitų šalių imperialistinėms grupuotėms diktuoti taip, kaip buvo galima nualintoms pokario metais. Per virš trisdešimt metų atsigavo ir Vakarų Vokietijos, ir Japonijos, ir Prancūzijos ir kitų imperialistinių šalių korporacijos. O jos irgi nė truputį nešventesnės už amerikietiškas korporacijas. Jų prigimtis irgi dominuoti, grobti kuo didesnius pelnus. Su savo gaminiais lenda į pasaulio rinkas, kur tik gali įlįsti, savo oponentams kiša koją, spurda ir kombinuoja išlaisvinti nuo pajėgesnių priklausomybės ir t. t.

Pavyzdžiu gali būti Vakarų Vokietijos imperialistinės grupuotės. Nors Vakarų Vokietijos valdančioji klasė nė truputį neliberališkesnė už JAV valdančiąją klasę Tarybų Sąjungos atžvilgiu, ir Bona lygiai kaip Vašingtonas yra antitarybinė ir antikomunistinė, bet Vakarų Vokietijos imperialistinių grupuotė interesai diktuoja savo valdžiai santykiuoti su TSRS dėl rinkų. Vašingtonui tas Vakarų Vokietijos santykiavimas su TSRS nepatinka, bet savo "žandariška" užsienio politika nieko negali padaryti. Vakarų Vokietija netgi pasirašė sutartį atvesti dujas iš Sibiro į Vakarų Europą, kad turėjus \$15 milijonų biznio ir atspalaidavus nuo JAV imperialistinių naftos korporacijų priklausomybės. Nežiūrint Amerikos purkštavimo prieš šią sutartį, Vakarų Vokietija jau beveik atsisako šokinėti per Vašingtono užsienio politikos virvutę.

Arba paimkime Japonijos imperialistines korporacijas savo elektronikai, televizoriais bei automobiliais iš Amerikos čiulpiančias po \$12 ir daugiau milijonų. Vašingtonas negali pasakyti Japonijos korporacijoms, kad liautųsi dusinančios Amerikos rinką. Jeigu ką rūščiau pasakytų, Japonija gali pasakyti Pentagono generolams: nešdinkites lauk iš Japonijos su savo karinėmis bazėmis ir bombomis. Vašingtonas tik užsiminė Japonijai, kad Amerikoje kyla nuotaikos suvaržyti importą iš Japonijos, derybos dėl civilinės aviacijos kaip mat suiro.

Blogi reikalai darosi JAV užsienio politikai ir su Vakarų Europos imperialistų Bendros rinkos bendruomenės šalimis, kai dabar Amerikos plieno korporacijos joms iškėlė bylą dėl vežamo Amerikon plieno. Kaltinimą, kad jos naudoja "dumpingą" plieno eksportui į JAV, visos dešimt bendruomenės šalių atmetė. Girdi, ne "dumpingas" yra kaltas, o Vašingtono vidaus ekonomikos politika ir JAV plieno korporacijų nusidėvėję fabrikai. Jeigu Vašingtonas užstos savo plieno korporacijas, tai labai galimas daiktas, JAV santykiai su tomis Vakarų Europos šalimis gali pasidaryti taip rūgštūs, kaip yra rūgštūs su Vakarų Vokietija.

Kaip matome, vis daugiau imperialistinių šalių kaip pati Amerika, nebenori Vašingtono politikos klausyti. Laikai, kai galima buvo žandariškai diktuoti, praėjo.

JAV užsienio politikai daug nesmagumų daro ir kylančios pasaulyje antiamerikinės nuotaikos, kurias ji pati gimdo. Paimkime tik pavyzdį sausio 20 dieną Jungtinių Tautų saugumo taryboje, kur buvo svarstoma pasmerkti Izraelį už ankesavimą Sirijos Golan aukštumų. Prieš Izraelio pasmerkimą pasisakė tik JAV. Toks JAV pasisakymas aiškiu aiškiausiai parodė, kad tik JAV Izraelio agresorių pusėje. Ir jeigu daug kur girdisi "Yankees go home", ypač neišsivysčiusiose ir arabų šalyse, nereikia nustepti. "Yankees go home" šaukia ir taikos šalininkai už nesvietišką Vašingtono ginklavimąsi, už bandymą diktuoti.

Iš purkštavimų prieš TSRS irgi niekas neišeina. Sąjungininkai su TSRS daro biznį, o Vašingtonas antitarybine politika savo krašto ekonomikai ant kaklo neria kilpą.

Trumpai

— Atstovų buto pirmininkas Thomas P. O'Neill klausia, ar gali amerikietis svajoti būti sotus, turėti nuosavą pastogę, leisti į mokslo vaikus ir turėti užtikrintą senatvę, kai administracijos politika yra turčiams.

— Pasaulinės taikos tarybos prezidentas Romesh Chandra atsiuntė kongresmanui John Conyers sveikinimo laišką už reikalavimą sausio 15 dieną paskelbti Dr. Martin Luther King dieną.

2

— Vakarų Vokietijos sostinėje Bonoje įvyko nepriklausomos pasaulinės taikos komisijos posėdis. Komisijai priklauso ir buvęs JAV valstybės sekretorius Cyrus Vance.

— Kongresinio komiteto senų žmonių reikalams pirmininkas kongresmanas Claude Pepper sako, jog jis organizuoja kongrese viešą apklausinėjimą apie hypothermia—mirimus nuo sušalimo. Jo apskaičiavimu, kasmet žiemos metu mirtinai sušala senų žmonių apie 25,000.

Iš rytojųm sunerimusio pasaulio

VIETNAMO KOMUNISTAI

Socialistinio Vietnamo komunistai baigia ruošti Vietnamo Komunistų partijos V suvažiavimui. Hanojuje, kituose šalies miestuose ir provincijose prasidėjo provincijų partinių organizacijų konferencijos. Konferencijų dalyviai susumuoja praėjusio laikotarpio darbo rezultatus, svarsto įvyksiančio suvažiavimo dokumentų projektus, renka delegatus į Vietnamo komunistų forumą.

Kaip rodo provincijų partinių konferencijų pirmieji darbo rezultatai, Vietnamo Komunistų partija pasitinka savo suvažiavimą susitelkusi, stiprindama savo gretas. Vietnamo komunistai pasiryžę deramai įvykdyti partijai ir visai šaliai iškilusius uždavinius—kurti socializmą ir ginti tėvynę.

SIŪLO SUDARYTI TAIKINGŲ JĖGŲ FRONTĄ

Nuosekli TSRS kova už taiką didžiai remiama visuose žemynuose, pasakė, duodamas interviu TASS-o korespondentui, Brazilijos nacionalinio kongreso deputatas Modesto de Silveira.

Parlamentaras ryžtingai pasmerkė agresyvų Vašingtono administracijos kursą—ne tik Jungtinių Amerikos Valstijų, bet ir kitų šalių tautų įtraukimą į pražūtingas žmonių ginklavimosi varžybas. Jis paragino sudaryti platų taikingųjų jėgų frontą kovoje prieš naujus karo kurstytojus.

PORTUGALAI PRIEŠ BRANDUOLINĮ GINKLĄ

Judėjimas "Ne!—branduoliniam ginklui Portugalijoje" ruošiasi surengti didingą taikos žygį. Jo išplatintame dokumente nurodoma, kad tolesnis branduolinio ginklo platinimas Europoje kelia nepaprastai rimtą pavojų. Primygtinai raginama, kad visi portugalai nepriklausomai nuo jų politinių pažiūrų ir tikybos aktyviai dalyvautų visų tautų kovoje už taiką, prieš ginklavimosi varžybas, už kategorišką uždraudimą dislokuoti bet kokių rūšių branduolinį ginklą Portugalijos teritorijoje arba jį gabenti per ją.

Kas kitur nesvarbu, bet Lenkijoje! . . .

Nuo to laiko, kai Turkijoje praėjusiais metais buvo įvykdytas karinis perversmas, kuriuo tariamai buvo siekiama likviduoti terorizmą, ši šalis gyveno teroro aplinkoje,

pareiškė čia įvykusioje spaudos konferencijoje einas Pasaulinės profsąjungų federacijos generalinio sekretoriaus pareigas I. Zakarija.

Turkijoje likviduotos visos demokratinės ir profsąjungų laisvės, daugelis patriotų žuvo arba buvo uždaryti į kalėjimus, kur jie žiauriai kankinami. 1981 m. gruodžio 24 d. prasidėjo aiškiai neteisėtas 52 Turkijos profsąjungų susivienijimo DISK vadovų teismo procesas. Teisiamiesiems gresia mirties bausmė.

Iš to matyti, kaip veidmainiauja JAV ir kitos Vakarų šalys, organizavusios kampaniją ryšium su ne seniai Lenkijoje įvykusiais įvykiais. Liedamos krododilo ašaras dėl Lenkijos darbininkų teisių, jos tyli, kai iš tikrųjų pažeidindėjamoms pilietinėms ir profsąjungų laisvėms ne tik

Per trumpą laiką šį atsišaukimą pasirašė tūkstančiai portugalų—inteligentijos atstovų, darbininkų, valstiečių, studentų.

NEONACISTAI NESILIAUJA

Vakarų Vokietijos neonacistai vis dažniau griebiasi teroro aktų ir smurto. Dėl neonacistų įvykdytų bombų sprogdinimų ir ginkluotų užpuolimų Hamburge, Miunchene, Erlangene ir kituose Vakarų Vokietijos miestuose žuvo 19 žmonių ir sužeistų 223. Taip rašoma Vakarų Vokietijos teisingumo ministro J. Šmudės straipsnyje, kuris išspausdintas žurnale "Recht und Politik".

Ministras pripažino, kad neofašistai pastaruoju metu vis dažniau išvengia pelnytus bausmės tuo pretekstu, kad esą "nepakanka kaltės įrodymų". Tokia praktika pakerta Vakarų Vokietijos konstitucijos ir taikaus piliečių gyvenimo pagrindus, pabrėžia ministras.

RAGINA PANAUDOTI NAFTĄ KOVOJE PRIEŠ . . .

Damaske pasibaigusi Tarptautinės arabų profsąjungų konferencijos centro tarybos nepaprastoji sesija paragino pasaulio visuomenę atremti įžulias Tel Avivo akcijas prieš arabus, kurias remia Izraelio sąjungininkas—JAV imperializmas. Sesija paragino arabus "panaudoti naftą politiniu ginklu kovoje prieš imperializmą ir sionizmą".

Priimdamas sesijos dalyvius, Sirijos prezidentas H. Asadas visiškaip parėmė poziciją, kurią užėmė Tarptautinės arabų profsąjungų konferencijos centro taryba ir pabrėžė, kad susidariusioje padėtyje yra nepaprastai reikšminga stiprinti arabų šalių solidarumą antiimperialistiniu ir antisisionistiniu pagrindu.

VAKARŲ BERLYNE

Siuo metu Vakarų Berlyne jauniui beveik neįmanoma gauti darbo. Oficialiais duomenimis, praėjusiais metais užregistruotų bedarbių iki 20 metų amžiaus skaičius mieste padidėjo beveik du kartus. Siuo metu darbo neturi daugiau kaip 13 procentų šio amžiaus sulaukusių Vakarų Berlyno vaikų ir merginų. Paruošė J.Ž.

Turkijoje, bet ir pačiose Vakarų šalyse, kaip ryškiai rodo, pavyzdžiui, JAV administracijos veiksmai aviacijos linijų dispečerių profsąjungos atžvilgiu.

Joms nieko nereikia masinės žudynės Salvadore ir tai, kad Izraelis aneksavo Golano aukštumas ir metodiškai naikina Palestinos arabus, jos ignoruoja PAR rasistų nusikaltimus. Bet tai, kad Lenkijos Liaudies Respublikoje žlugo kontrrevoliucija, kurią jos finansavo ir rėmė, siekdamas pakeisti Lenkijoje esamą santvarką ir destabilizuoti socialistinių šalių sandraugą, joms kelia pykčio ir neapykantos priepuolį.

Susirūpinę mūsų draugų turkų likimu, pabrėžė I. Zakarija, mes raginame viso pasaulio profsąjungas ir darbo žmones organizuoti plačią protesto kampaniją prieš represijas Turkijoje, vieningu frontu kovoti už DISK vadovų gyvybės išgelbėjimą.

Vilnis, 1982 vasario 18

APIE YLĄ IR MAIŠĄ

Šitą ylą "vaduotojai" nukišo į patį maišo dugną, vildamiesi, kad iš ten ji jau niekada neišlīs.

O dabar pokalbį sukonkretinkime—užtenka išgirsti eteryje bet kurią lietuviškai kalbančių antitarybininkų radijo stotį, ar atsiversti bet kurį dipukų spaudos leidinį, kai būtina susiduri su labai mįslingu reiškiniu, kurį "vaduotojai" vadina "Lietuvos pagrindine spauda". Būtent iš šito nesuprantamos kilmės ir, švelniai tariant, abejotino švarumo šaltinio semiamos visos antitarybinės pamazgos, įvairiausi šmeižtai bei primityviausia dezinformacija. Visa tai lydi solidi, autorių nuomone, nuoroda: "kaip praneša Lietuvos pagrindinė spauda". . .

Ir iškart kyla daugybė klausukų. Juk visos šitos "Aušros" ar "Varpai", anot "vaduotojų", yra sukuriami ir platinami Lietuvoje, tačiau Lietuvoje niekur niekas nieko apie tai nėra girdėjęs. Tuo tarpu Jungtinėse Amerikos Valstijose apie šią spaudą dipukai žino absoliučiai viską. Tarsi šie opusai būtų spausdinami kur nors Čikagoje ir gulėtų kiekvienam Amerikos spaudos kioske.

Būtų "vaduotojų" valia—gulėtų šie opusai viso "laisvojo pasaulio" spaudos kioskuose. Žiūrėkite, kokia galinga opozicija Tarybų Lietuvoje, džiūgautų dipukai, kokia išpūdinga "pagrindinė spauda". Ir visos šitos šnekos, esą, beveik pusę milijono Lietuvos jaunimo yra komjaunuoliai, o komunistų partijos narių taipogi arti 200 tūkstančių,—tuščias "sovietų" propagacinis burbulas. Daug duotų "vaduotojai", kad galėtų itaip pareikšti. Deja, faktai liudija ką kita—taip vadinama "Lietuvos byla" Vakaruose mažai kas domisi. Bet grįžkime prie rūpimo klausimo.

Kaip taisyklė, kiekvienas tikrai geras specialistas turi kruopščiai slepiamą profesinių paslapčių. Ypač daug paslapčių turi žmonės, besispecializuojantys antitarybinių klastočių gamyboje. Tai puikiai įrodo nelabai maloni istorija, atsitikusi su ypač aukštos kvalifikacijos Pentagono specialistais. Šie "šaltojo karo" virtuozei visai neseniai išleido eilinį opusą, pavadintą "Tarybų Sąjungos karinė galia", kurį išreklamavo kaip "patį naujausią ir nenuginčijamą" TSRS "agresyvių kėslų" įrodymą. Įžanginį žodį šiai knygūkstei parašė pats gynybos ministras Kasparas Vainbergeris, o "nenuginčijamais įrodymais" turėjo tarnauti gausybė šurpių iliustracijų, vaizduojančių tarybinius ginklus, atsuktus Amerikos pusėn. Be kita ko, šiame opuse buvo pateiktas ir tiktų tikriausias dokumentinis įrodymas—foto nuotrauka, vaizduojanti "super slaptą Tarybų Sąjungos karinį objektą", kuriame prie "super slaptų" elektroninių skaičiavimo mašinų sėdi du nepaprastai užkonspiruoti kariniai specialistai ir bando nuspręsti, kuriuos Amerikos miestus reikia sunaikinti visų pirmiausia. Sujaudinta ir sužavėta Vakarų publika veltui spėliojo, koks džeimsas bondas sugebėjo išvogti tokį retą foto dokumentą? Tačiau Pentagonas paslaptį tylyje.

Atsakymą netrukus pateikė tarybinė spauda. Pasirodo, Pentagono "specialistai", neilgai sukę galvas, idėjo į minėtą leidinį seną nuotrauką, kurioje buvo nufotografuotas Maskvoje veikiančios ir atviros vilnis, 1982 vasario 18

siems Liaudies ūkio pasiekimų parodos chemijos paviljonas. Būtent jame 1979 metais vyko tarptautinė paroda, skirta vieningoms Elektroninių skaičiavimo mašinų sistemoms. Nesunkiai pavyko nustatyti ir "super slaptą specialistą" asmenybę—juo pasirodė esąs minkietis inžinierius Podgornovas, dirbęs minėtoje parodoje gidu. Taip sprogo eilinis antitarybinis burbulas. Jis negalėjo nesprogti, nes yla, kaip moko lietuvių liaudies išmintis, visada išlenda iš maišo.

Tačiau grįžkime prie reikalo esmės ir pasidomėkime, kur ir kaip gimsta vadinamoji "Lietuvos pagrindinė spauda". Yla ir šiuo atveju išlindo iš maišo, tačiau visai nelaukta. Juk tiek trimitavo dipukai apie šią spaudą, taip atkakliai visiems muilino akis ir staiga patys, niekieno neverčiami, išskleidė šį mitą. Nelabai aišku, kas atsitiko su Kanadoje leidžiamais "Tėviškės žiburiais", tačiau vieną gražią dieną minėtame organe pasirodė anoniminis straipsnis "Proveržiai spaudon". Ir štai kas išaiškėjo. Pasirodo, visos antitarybinės paskalos iš Lietuvos atgabena specialiai tuo užsiimantys turistai. Vėliau gautą medžiagą tam tikrais metodais apdoruoja profesionalūs iševijos antitarybininkai ir tik tada ją pateikia didžiajai Vakarų spaudai. Deja, dūsauja "Tėviškės žiburiai", ši dipukų produkcija kažkodėl paklauskos neturi.

Kokios gi operacijos atliekamos su atvežtais gandais? Žodis "Tėviškės žiburiams": ". . . iševijos informacinė tarnyba ir paskiriems asmenims tenka gautas žinias suaktualinti, surišti su naujausiais įvykiais, apvilkti bėgamojo momento drabužiu ir pateikti laisvojo pasaulio spaudai". Kaip matome, praktiškai padaroma viskas, ką tik galima padaryti—ir suaktualinama, ir surišama su naujausiais įvykiais, ir netgi apvelkama bėgamojo momento drabužiu. Atrodytų, po šitiekos rūpėsiu eilinė antitarybinė antsi nori nenori privalo apaugti plunksnomis ir sugebėti savarankiškai skraidyti, tačiau to nėra. Kodėl?

Priežastys gal būtų kelios: arba dipukai nemoka dirbti, arba tingi, arba ir viena, ir kita kartu. "Tėviškės žiburiai" rašo: "Šiaip jau informacinės mūsų tarnybos, neskaitant išimčių, pastoviu keliu į laisvojo pasaulio spaudą nepasižymėjo. Ir tai ne dėl to, kad nebuvo stengtasi ir bandyta, bet dėl to, kad nebuvo stambesnių aktualių duomenų, kurie galėtų dominti didžiosios spaudos žmones".

Štai dabar viskas aišku. Šnekėt apie "ašaromis paplūdusią" tėvynę dipukai moka, tačiau jokių faktų neturi. Nors stengiasi, kaip matėme, iš paskutiniųjų. Ir aktualina, ir apvelka madingiausiu antitarybiniu rūbu, ir laksto po redakcijas, ir visokiais būdais bando įpiršti—neima. Per smulku, sako. Sugalvokit ką nors stambesnio. Sensacingo. Panašaus į Kasparo Veinbergerio reklamuojamą prekę. Tačiau lengva pasakyti—sugalvokit! Ne pirmos jaunystės "vaduotojai", fantazijos tik trečiam pasauliniam karui pakanka. "Be to,—melancholiškai dūsauja "Tėvynės žiburiai"—lietuvių informacinės tarnybos stokoja specialistų, kurie galėtų sėkmingiau prasiveržti didžiojon spaudon".

Va šitaip. Norėtų dipukai gerai dirbti. Labai norėtų. Bet nemo-

Padėtis Lenkijoje—jos vidaus reikalas

Laikraštyje "Tribuna Liudu" paskelbtas žinomo Varšuvos statybinių, Lenkijos Jungtinės darbininkų partijos Centro Komiteto Politinio biuro nario A. Sivako laiškas. Tarp kitų minčių laiško autorius rašo: "Mes neleisime, kad kas nors mumis manipuluotų. Mes sugebėsime patys susitarti, be patarėjų, ekspertų ir pseudopranašų".

Laiško pasirodymas sutapo su NATO šalių užsienio reikalų ministrų sausio 11 dieną paskelbtu pareiškimu. Tiek iš pačių lenkų, kuriems tikrai rūpi valstybės likimas ir ateities kartų gyvenimas, kurie pasisako už socialistinę Lenkiją, tiek iš dabar susiklosčiusios padėties šalyje galima spręsti, kad NATO pareiškimo autoriai nužengė per toli.

Pirmiausia Vakarai neslepia, kad jiems nepatinka normalizavimo procesas socialistinėje Lenkijoje po to, kai valdžia ėmėsi priemonių sutinkamai su šalies konstitucija. Lenkijos Liaudies Respublikos Valstybės Tarybos pirmininkas H. Jablonskis per susitikimą su diplomatinio korpuso nariais Varšuvoje pabrėžė, kad karinės padėties įvedimas šalyje yra konstitucijos numatyta laikina teisinė padėtis, jos galiojimo sfera ir laikas—Lenkijos vidaus reikalas. Tačiau NATO šalis savo pareiškimu parodė, jog jas siutina tai, kad buvo užkirstas kelias pilietinio karo, nacionalinės katastrofos pavojui Lenkijoje.

JAV administracijos pradėtas puolimas ir jos pastangos į šį vaju įtraukti sąjungininkus Vakaruose bei juodąsias reakcijos jėgas anapult nereiškia, kad tuo siekiama paremti "nacionalinį susitaikymą" Lenkijoje. Antisocialistinių jėgų skatinimas, jų kurstymas pažeidinėti teisėtą varką, nuversti ten esamą santvarką, pagaliau ekonominės sankcijos, kuriomis siekiama sukomplicuoti padėtį Lenkijoje—

GRASINIMŲ KAMPANIJA

JAV, kurios laikosi kurso didinti tarptautinį įtempimą, pastaruoju metu vis labiau grasina Kubai. Vašingtone aktyviai fabrikuojamos insinuacijos apie kažkokį "Havanos kišimasi" į Nikaragvos ir Salvadaro reikalus. Kubos vyriausybė oficialiai demaskavo šiuos abusirdiškus Amerikos prasimanymus ir pasiūlė Vašingtonui pateikti pasaulio visuomenei "įrodymus", kuriuos jis tariamai turis. Kaip ir reikėjo tikėtis, jų nebuvo.

Ir tai nenuostabu. Ne Kuba, o JAV mėgina didinti įtempimą šiame žemės rutulio rajone, daryti spaudimą nepriklausomoms valstybėms. Taip Jungtinės Valstijos stengiasi paruošti dirvą naujoms agresyvioms akcijoms prieš Kubos Respubliką. Kaip tik Vašingtonas vykdo Laisvės salos ekonominės blokados politiką. Jungtinėse Amerikos Valstijose rengiami kontrrevoliucionieriai kubiečiai. Karibų jūroje, kurią Amerikos imperializmas laiko savo "vidaus ežeru", nuolat plaukioja JAV karo laivyno pajėgų smogiameji junginiai. Neseniai čia įvyko plataus masto manevrai "Ocean venture-81", kuriuose dalyvavo 17 tūkstančių Amerikos kari-

ka . . . Ir nieko čia nepadarysi. Nebent paguosti—ne jiems vieniems šitaip. Va, Pentagono profesionalai, ir tie susimovė. Tad ko norėti iš diletantų?

Kazys Bagdonavičius

visa tai Vakarų reakcijos pastangos, kurias vykdo specialiosios tarnybos, kurstytojiškos radijo laidos, apmokamos Amerikos išdo, oficialiojo Vašingtono ir jo sąjungininkų. Tai avantiūristinė veikla, kurios darbo braižas pažįstamas iš reakcijos puolimo Čilėje, Dominikos Respublikoje, Salvadore, Nikaragvoje, prieš Palestinos išsivadavimo judėjimą ir kitur, kur tik tautos kovoja už savo nacionalinę nepriklausomybę.

Kita vertus—NATO šalių veikla yra neleistinas spaudimas nepriklausomai Lenkijos valstybei, spaudimas, nesuderinamas su SNO įstatų dvasia ir raide, su Helsinkio Baigiamuoju aktu, su elementariomis tarptautinio bendradarbiavimo normomis.

NATO šalių pareiškime metamas kaltinimas Tarybų Sąjungai, kitoms socialistinėms šalims, kad jos spaudusios Lenkiją įvesti karinę padėtį, prisidėjusios prie dabartinės įvykių šioje valstybėje raidos. Ryšium su tuo TASS-o pareiškime pabrėžiama, kad Lenkijos aukščiausiųjų organų įgyvendinamos priemonės—tai Lenkijos nacionalinis sprendimas, tai lenkų, ir tik jų, reikalas. "Kartu turi būti aišku, kad Tarybų Sąjungai ne vis tiek, koks bus kaimyninės socialistinės Lenkijos likimas . . . Lenkija, kaip ne kartą yra pabrėžę jos vadovai, buvo ir bus nepažeidžiama Varšuvos Sutarties grandis, socialistinės sandraugos narė. Tuo turi vadovautis visi, kurie užsimoja prieš socialistinę Lenkijos valstybę".

Tarybų Sąjunga yra ištikima sąjungai su broliška Lenkija. Ji teikė ir teiks lenkų tautai pagalbą ir paramą. Pats gyvenimas rodo, kad Tarybų šalies elgesys yra visiškai priešingas JAV veiksmams, kurios savo imperialistinių tikslų vardan pasiryžusios pasmerkti lenkų tautą vargams ir kančioms.

Apolinaras Sinkevičius

vių, daug laivų ir lėktuvų. Pagal šią jėgos demonstravimo programą Amerikos jūrų pėstininkų desantas buvo išlaipintas į bazę Gvantanamo—neteisėtai okupuotoje Kubos teritorijoje.

Po Vašingtono sparnelių prisiglaudusi reakcinė chunta siautėja Salvadore. JAV lipdo karinį bloką iš reakingiausių režimų—Salvadoro, Gvatemalos ir Hondūro, plečia ginklų tiekimą savo marionetėms, kad jos galėtų kovoti su Lotynų Amerikoje stiprėjančiu judėjimu už laisvę ir nepriklausomybę. Sūksmais apie "Kubos grėsmę" Reagano administracija nori užmaskuoti savo ardomąją veiklą prieš Nikaragvą, Grenadą ir kitas šalis, savo didžiavalstybinį, militaristinį kursą Lotynų Amerikoje.

Kuba yra socialistinių šalių sandraugos narė. Ji turi didelį tarptautinį autoritetą, vykdo taikos politiką. Įtikinamai demonstruojanti Lotynų Amerikai socializmo pranašumus, socialistinė Kuba Vašingtonui yra lyg krislas akyje. Todėl Amerika grasina, kad rengiamos kažkokios "būdžiamosios akcijos" prieš Kubą.

Niekas negali įbauginti mūsų liaudies, rašė Kubos komunistų partijos CK organas laikraštis "Granma". Kubiečių tauta pareiškė imperialistams, kad jos ryžtas apginti tėvynę ir revoliuciją—nepalaužiamas.

A. Stiklakis

Kas daugiau katalikais bepasirūpins, jei ne Martynas? . .

Keisčiausias reiškinys nesuprančiam žmogui atrodo, jei paskubom žvilgtelės į "laisvintojų" spaudą: kur tik kokia nors bėda su bažnyčiom ir parapijom, tai didžiausią aliarmą kelia dešinieji socialistai, tai jau jie "rūpinasi", kaip padėti dievui išlaikyti lietuvių katalikišką vierą ir klebonijas. O vadinasi laisvamaniams! Kiek kadais "Naujienos" su amžiną atsilį "Keleiviu" prisikariavo prieš bažnyčias ir klebonus, kiek sveikatos jiems sugadino, savo "socializmą" ir "ateizmą" skelbdami, o dabar lyg sūnūs paklydėliai Martyno Gudelio "bedieviai", tarytum artėjantį paskutinį teismą jausdami, vis katalikiškų organizacijų reikalus vieni patys nuo "Draugo" ir kitų katalikų laikraščių noriai gina. Iš tikro, kas dabar daugiau katalikais lietuviams Amerikoje besirūpins, jei ne Martynas? . .

Sakysite, juokai? Nieko panašaus—tikra drama, kelio gale tikru marazmu dvelkianti.

Tik rūpinas Martynas lietuvių parapijomis labai savaip, sakykime, kiaurai savanaudiškai: kad, keldamas katalikų bėdas ar nepasisekimus, galėtų visai pulti iš tariamai patriotinių pozicijų savo konkurentus pinigų laisvinimo biznyje.

Taip, pasinaudodamas tuo, kad "Draugas" išspausdino P. Kazlauskienės knygos skelbimą, "Naujienos" užsipuolė marijonus, apkaltino juos išdavystėmis ir panašiais nusikaltimais, žinoma, "gindamos" nuo kunigų ir vienuolių redaktorių . . . katalikus ir net dvasiškius.

Kitur, kariaudamas tais pačiais tikslais prieš marijonus, Martynas Gudelis ėmė gailėtis, kad šie, girdi, neapsaugo nuo išnykimo lietuviškų parapijų Amerikoje. Tiesa, šį kartą Martynas (deja, su juo vis dažniau taip pasitaiko)—su slapyvardininko Juozo Nendriūno pagalba—ėmė rimčiausiai kritikuoti "Draugą", tarytum visai nepajutęs aštrios ir pašaipios J. Soliūno pastabos: kiek parapijų Ispanijoje išgelbėjo "Naujienų" redaktorius Martynas Gudelis? Gudelis mat apsimetė, kad nesupratęs šio geliančio klausimo, ir Juozo Nendriūno parašu straipsnyje pareiškė, jog jis Ispanijoje tuo neturėjęs rūpintis, nes ten nebuvę lietuviškų parapijų, o jis ne kunigas ir parapijų nesteigęs. Taigi, apsimeta žmogus naiviu ir rimčiausiai kertasi, palikdamas logiką už straipsnio ribų.

FILMAS, KURĮ VISI TURĖTŲ PAMATYTI

Tik praėjus 36 metams po Hirošimos ir Nagasakio atominų bombardavimų japonai pamatė dokumentinius kadrus apie šią tragediją, nufilmuotus netrukus po jos.

1945 metų gruodžio mėnesį JAV karinė vadovybė nusiuntė į šiuos Amerikos aviacijos sugriautus miestus specialią grupę "strateginių bombardavimų padarinių tirti".

Tris mėnesius ji filmavo ligoninėse ir gatvėse, net neatsiklausdama nukentėjusiųjų. Filmą amerikiečiai išsivežė į JAV. Ten jis buvo studijuojamas, o po to padėtas į valstybinį archyvą. Ne taip paprasta buvo gauti šį demaskuojantį dokumentą.

Ir tik neseniai Hirošimoje pagaliau pirmą kartą kino juosta buvo parodyta visuomenei. Pusantros valandos žiūrovai mato kadrus, kuriuose užfiksuotos apdegusios,

"Draugas" pagrįstai iškėlė klausimą: jeigu Gudelis taip rūpinasi katalikais, tai kodėl jis kariavo Ispanijoje prieš katalikų valdžią, prieš bažnyčios palaikomus maištininkus? Tad prie ko čia lietuviškos parapijos? O jeigu Ispanijoje būtų buvusi lietuviška parapija, tai ko gero Martynas būtų perėjęs pas frankistus ir gynęs maištininkus?

Ak, jau visai vaikiška šneka to mūsų Martyno—kad tik ginčytusi, tegul ir tokia vaikiška argumentacija tinka! Matot, jam rūpi lietuviškos parapijos, o ne apskritai katalikų bažnyčia. Tai kodėl jam dabar netapti kunigu ir neapginti visų lietuviškų parapijų Amerikoje—žinoma, nuo savo oponentų kunigų, dalyvaujančių tame pačiame antitarybiname biznyje, nekatalikiško aplaidumo. Kritikuoti tai visada lengviausia, ir mokyti kitus. O dabar nerimtai išėina: bedievis, o šventesnis už popiežių, geriau žino parapijų reikalus, negu klebonai, šie prarado vieną lietuvišką parapiją, o Martynas ja tiesiog iš visu jėgų tebesirūpina! . .

Kad Martynas jau geriau sutana apsilviltų ir visiems su juo nesutinkantiems klebonams nosis nuvalytų, jo labai mėgstamas ir gerbiamas vyskupas V. Brizgys turėtų geriausiai, savęs vertą, talkininką. Gal tada galėtų atkariauti katalikams . . . Amerikos Lietuvių Rymo katalikų federaciją, kurią "Naujienos" paskelbė likviduota (!), nes jai vadovauja žmonės, netinkami Martynui, o tuo pačiu—ne katalikai (!!!): "Siandien Federacija atstovauja tikta viena srovė—netolerantiška (drasiai galima sakyti)—ir nekatalikiška"—frontininkai".

Na, juk nuostabu: Martynas jau dabar nustato, kas yra tikri, ir drauge jam patinkantys katalikai, o kas—jau nekatalikai. Ir dargi—kas tolerantiški, o kas ne!

Bet gana! Ir juodam humorui, ir kvailumui ribos turi būti. O gal jau jos neimanomos? . . Aiškiai neimanomos, jei Martynas, pavyzdžiui, moko J. Soliūną . . . logikos.

Argi nesakėme iš pat pradžių, jog "vadavimo" kompanija, kurioje negarbingai dalyvauja "Naujienos" ir visokie reorgai, yra beviltiškai pasmerkta istorijos gėdai? O dar vis pasitaiko netikinčių dėl tokio perspėjimo. Skaitykite Martyno raštus apie parapijas ir daugiau nebesiginčykite su mumis.

S. Jonas

suzalotos atominų bombardavimų aukos, išlikusios atskirų pastatų sienos su sprogimo metu per akimirksnį sudegusių žmonių siluetais. Norėčiau, kad su tais kadrų susipažintų kuo daugiau žmonių, kad jie suprastų bausių pavojų, kuri žmonijai kelia branduolinis ginklas, pasakė korespondentui atominio bombardavimo aukų organizacijų Hirošimos tarybos generalinio sekretoriaus pavaduotojas Takešis Takeutis. Reikia užkirsti kelią ir "ribotiems", ir totaliniam branduoliniam karui. Visiems laikams turi būti uždraustas masinio naikinimo ginklas. To reikalauja žmonijos sąžinė.

"Visas pasaulis turi sužinoti tiesą apie Amerikos kariuonės barbarišką "eksperimentą" su Hirošimos ir Nagasakio gyventojais bausimus, apie sunkią šių miestų atominų bombardavimų aukų padėtį,—sako

ŽINOMA, TIK PINIGŲ ŽIŪRI!

Kur tik pakvimpa doleriais, galinančiais atitekti altininkams su vlikininkais, bet slystančiais iš jų rankų, ten į kovos lauką su aukštai iškelta, tiesa, seniai murzina vėliava, išrašyta tokiais iškilmingais žodžiais, kaip "laisvė", "patriotizmas", "pasiuokojimas", "antikomunizmas", "laisvinimas", "visuomenė" ir kt., išėina M. Gudelis, vedinas savo "Naujienomis". Ir tada reorgų konkurentai prie pinigų susilaukia kasdieninės, nepaliaunamos, be galos piktos "Naujienų" atakos, kurioje pagrindiniais ginklais tampa reorgų nebūtų nuopelnų "laisvinimui" kėlimas, priešininkų, kurie pretenduoja į reorgų geidžiamus dolerius demaskavimas, kaltinimas sukėiavimu, išdavyste, lietuvių visuomenės griovimu, "žarijų žarstymu" . . . "svetimašais nagais" ir kitais "nusikaltimais", mūsų pateiktus čia žodžius sukaišiojant į pavadinimus ir į įvairių straipsnių ar vedamųjų tekstus.

Kiek M. Gudelis ir jo reorginiai kolegos (laikini, nes ką gali žinoti, kada jie taps pikčiausiais "lietuviybės priešais", jei jiems teks su Martynu apstumdymti dėl "vadavimo" dolerių . . .) prirašė kaltinimų lietuvių bendruomenei—ji, nors ir lietuvių organizuota, nežino "laisvinimo" reikalų taip, kaip juos žino reorgai, jos veikėjai—išdavikai, neišmanėliai ir t. t. ir pan. O todėl: aukokite Vlikui ir Altui, jie tik žino, kaip sugriauti komunizmą ir "išvaduoti" Lietuvą. Tiesa, reorgai, gavę pagrindinę pareiškimų ir savęs garbinimo tribūną "Naujienose", kažkaip "nejučiomis" užmiršta ir neparašo, kaip per tą "triumfaliską" jau beveik 30 metų veiklą jie savo išmintingoje politikoje patyrė katastrofą po katastrofos, kaip viena po kitos išnyko "partijos", sudariusios Vliką ir Altą, kaip juokingai atrodo vlikininkų ir altininkų ambicijos po A. Morkaus ir V. Alseikos demaskavimų ir t. t. ir pan. Žinoma, kad negali reorgai viešai prisipažinti, jog jie vos kvėpuoja, nes ir kvapo netekę sieks svetimo dolerio ir neatgniaus delno net po paskutinio atodūso . . .

Taigi "Naujienos" vis demaskuoja tuos, kurie iš reorgų, iš vlikininkų ir altininkų vaduoja dolerius. O nervintis vis atsiranda nelauktų ir nepageidautų progų. Neužteko tų bendruomenininkų, tų frontininkų, ir štai pasirodė dar vieni nereikalingi konkurentai.

Svarbiausia, kad ne kas kitas, o patys . . . amerikiečiai. Taip, taip, tie amerikiečių reakcininkai, kurių malone tik ir laikosi "vaduotojų" politikavimas. Tik mat tie amerikiečiai pasirodo yra ne kokie nors politikai, pas kuriuos beldamiesi save garsina tarp naivių tautiečių vlikininkai,—altininkai ar bendruomenininkai, bet biznieriiai, kurie ne iš idėjos, o už šventąjį dolerį siūlo garsinti antitarybinius reikalus,

ma žymių Japonijos mokslo ir kultūros veikėjų grupės atsišaukime.—Būtina kovoti, kad būtų tuoju pat sudarytas tarptautinis susitarimas, kuriame būtų pažymėta, jog branduolinio ginklo panaudojimas—tai sunkiausias nusikaltimas žmonijai". Dokumente raginama, kad visi japonai suaktyvintų judėjimą už taiką, prieš branduolinio karo grėsmę ir pasirašytų peticiją, kuria reikalaujama nutraukti ginklavimosi varžymas ir visiškai uždrausti branduolinį ginklą. "K. T."

ypač populiarius Reagano administracijos militaristiniame svaigulyje. Ne, čia jau reorgams ir panašioms per daug: juk tie patys pinigai galėtų atitekti jiems, kam kišti Amerikos biznieriams, jei ir tie, kaip Vlikas su Altu vistiek nė centimetru, nė sekunde nepriartins Lietuvos fantastinio sugražinimo į monopolijų glėbį, t. y. jos "išvadavimo".

Ir tada "Naujienos" ir reorgai pradeda naują nenuilstančią "demaskavimų" seriją, ir tada jos visai įrodinėja, kad antitarybinė veikla, nukreipta prieš šiandieninę Lietuvą, yra negera, jeigu pinigai neatitenka Altui ar panašioms politiniams lavonams, kad Altas "yra nusistačiusi bendrauti su visais, kuriems nuosirdžiai rūpi Lietuvos laisvės reikalai", tik, žinoma, su viena sąlyga—jei tie bendradarbiautojai sutiks elgtis taip, kaip Altui priimtina, pažadant neturimą "įgytą patyrimą ir plačiosios visuomenės paramą".

Taip ir atsiranda keistai skambantys pareiškimai: "Biznieriiai propagandistai žiūri pinigų, ne laisvės".

Keistai skamba toks pareiškimas iš Alto valdybos lūpu: tarytum jos vadovai nebūtų biznieriiai propagandistai, tarytum Altui nerūpi pinigai ir jinaį jų nežiūri. Tai dėl ko tas visos triukšmingas karas?

Alto veikėjai, žinoma, kukliai pasiaiškina, kad ir jie be doleriu negali veikti, bet jiems dar rūpi ir kažkieno laisvė, atsiprašau, jiems rūpi pirmiausia laisvė ir tik ji.

Sunkiausia suprasti, kodėl Altas "Naujienos" taip nepatenkinti noru įtraukti amerikitiška reklamine istaiga, kai perskaitai, kad "Altas seniai vykdo darbus, kuriuos biznieriiai rengiasi pradėti". Na, ir susipainiojo "demaskuotojai" kovoje dėl laisvės, atsiprašau, dėl pinigų! Vadinasi, amerikiečių organizacija darys tą patį, ką reorgai, tai už ką juos taip smarkiai reikia ir pikta pulti? Juk jie—sajungininkai, juk jie atsirado taip pat lietuviams pageidaujant, tai reikia su jais bendrauti, kaip skelbiama Alto pareiškime. Juk jie dar tuos pačius darbus, kaip ir Altas!

Štai čia ir išryškėja ta pati meilė pinigams, o ne laisvei. Los Angeles Deaver and Hanford, Inc., su kuria sumanė bendrauti pradėję viltį patys ką nors padaryti vietos frontininkai bei jų kolegos pabaltiečiai ir kiti amerikiečių reakcininkai, viliojantys lietuviškų naivolių pinigų, padarys tiek tarybinės santvarkos Lietuvoje nuvertimui, kiek ir reorgai su visais kitais "vaduotojais", nes tai tas pats tuščias beprasmiškas darbas. Bet vieną naudingą darbą "Naujienos" atliks: parodys, kad ir JAV reakciniai talkininkai yra labai nesimpatiški, o tautiečių pinigėliai vistiek verks . . .

Bet užtat ta proga bus smagu pasižiūrėti, kaip riejamasi dėl pinigų ten, kur tiek daug ir tuščiai, tiek atstumiančiai ir neįaukiai kalbama apie laisvę . . .

K. Vilnietis

—Karo veteranų administratorius Robert Nimmo apgailėstauja, kad karo veteranai, sulaukę 65 metų, gali prarasti teisę dykai gydytis veteranų ligoninėse, jeigu šiam reikalui bus sumažintas biudžetas.

Vilnis, 1982 vasario 18

KAI TOKS TOKI GIRIA

Paviršutiniškai skaitant "vaduo-tojų" spaudą—ypač tą, kuri mėgsta rašyti kultūros, literatūros klausimais, gali susidaryti įspūdis: vis dar klesti jų leidyba. Juk vardina-mi knygų pavadinimai, sakomos autorių pavardės, rašoma apie kon-kursus ir visokias premijas.

Tačiau tai tik paviršutinis vaiz-das.

Pukiai žinome, kad knygos lei-džiamos keletos šimtų egzempliorių tiražu, ir tų pačių autoriai labai dažnai būna paprasčiausi grafoma-nai, tokie, kaip pavyzdžiui, Anato-lijus Kairys, kuris jau seniai tapęs didelės pajukos taikiniu netgi "sa-viškių" tarpe.

Čikagos "Akiračiai" laikas nuo laiko gana objektyviai įvertina šią nesveiką padėtį. Įvertina, aišku, iš savo "akiratinio" taško, tačiau su kai kuo negalima nesutikti. Štai ką tas žurnalas rašo apie reakcinę emigracinę literatūrą: "Mūsos (su-prask — "veiksniuose - vaduotojuose") yra susidariusi pažiūra, kad kiekvienas, ką nors parašęs, savai-me jau yra rašytojas ar poetas, tuo pačiu neginčijamas literatūros ži-novas bei specialistas".

Cia "Akiračiai", mat, nagrinėja, ko vertos dipukinės literatūrinės premijos ir ko verti tų premijų skirstytojai. Žurnalas daro išvadą: "Dažnai tačiau į vertinimo komi-sijas veržiasi tie, kurie apie litera-tūros mokslą ir apskritai, apie kū-rybines vertybes ko mažiausiai nusimano . . .

. . . Tokioms komisijoms . . . belieka visai kiti argumentai: savas žmogus, reikalingas finansinės pa-

ramos, dar niekada negavęs premi-jos, švenčia gimimo sukaktį".

Tai, "Akiračių" nuomone, labai dažnai ir nulemia premijos—kažko-dėl vis tik dar vadinamos "literatū-rinės"—paskyrimą.

Ko verta tokia "literatūra" ir tokia "premija?"

Taip ir gaunasi, kad ją skaito tik korektorai (ir tai toli gražu ne visada labai atidžiai), pats autorius ir jo žmona . . . Išibėgėjęs vos neparašiau: "ir vaikai". Bet tai būtų aiški neteisybė—vaikai tikrai jau neskaity . . . Šis tragikomiškas procesas, bėgant metams, tik stip-rėja ir gilėja. Tas pastebima ir čia minimame straipsnyje: "vertinimo komisijų netinkamumas niekuomet nebuvo toks akibrokštus, kaip pa-skutinių kelių metų bėgyje. Kokybinis vertinimas tapo visiškai atsie-tas nuo literatūrinių kriterijų".

Ir galutinė "Akiračių" išvada: "Ne vien tik grafomanai, bet ir diletantai yra literatūros nelaimė". Dipukinės leidybos dar viena nelai-mė yra ta, kad labai retai apie čia keliamas problemas kalbama nors kiek atviriau.

Paprastai būna visiškai atvirkš-čiai: vienas grafomanas giria kitą grafomaną, vienas beraštis ar ma-žaraštis kitą tokį pat kelia į padan-ges ir apdovanoja genijaus titulu. Jonas skiria premiją Petriui, tvirtai (ir visiškai ne be pagrindo) tikėda-mas, kad Petras laureate padarys jo žmoną. Taip ir sukasi "literatū-rinis" ratelis.

Įdomiausia tai, kad to ratelio dalyviai jį žaidžia labai rimtais veidais . . .

Vladas Mikšys

MERGAITĖ UŽ 140 MARKIŲ

Štai kokią istoriją papasakojo vienas Vokietijos Federatyvinės Respublikos laikraštis.

. . . Tailando sostinės Bangkoko centrinė autobusų stotis. Ketvirta valanda ryto. Ant betoninio suolo snaudžia šlubis. Blankiai šviečia apmusijusios lemputės. Apiplyšęs žmogus garsiai pranešinėja apie atvykstančius ir išvažiuojančius autobusus. Keli asmenys laukia atvykstant išvakarėse nupirktų vaiku. Žurnalistai nusprendė suda-ryti šį sandėrį, norėdami įrodyti, kad Tailande, nors vyriausybė at-kakliai neigia, gyvuoja vergų pre-kyba.

Margonas, žurnalistų vertėjas, vaikus pastebi pirmasis. Priekyje su tamsiais akiniais ir skrybėle žengia tarpininkas, pristatantis "prekes". Už jo—mažytė mergytė nuplyšusiu drabužėliu, nuogu pil-vuku ir su ryšulėliu ant pečių. Paskui—trumpai apkirptas berniukas. Salia—basakojis mažylis. Visi trys susėda ant betoninio suolo. Sutrikę ir išsigandę.

Tchongui Dumui, vyriausiam berniukui, dvylika metų. Prekiauo-tojų žmonėmis nuomone jis jau pakankamai stiprus, ir už jį žurna-listai sumokėjo 170 markių. Vie-nuolikametė Bounlai kainavo 140 markių. Už jos bendraamžį Moną užteko ir 130 markių.

Dabar tai buvo žurnalistų nuosa-vybe Vaikams, galima sakyti, labai pasisekė Mat Tchangas Dumas iš pradžių buvo paduotas į stiklo fabriką, kur būtų kasdien turėjęs taisyti sunkenybes. Bounlai—ver-pimo fabriką. Monui būtų tekę dirbti restorane. Tačiau žurnalistai pasiūlė truputį daugiau, ir vaikai atiteko jiems. Dabar jie galėjo juos gražinti tėvams, kurie pardavė

Vilnis, 1982 vasario 18.

vaikus, nes negalėjo jų išmaitinti.

Kas savaitę Bangkoko fabriku šeimininkams parduodami penki šimtai vaikų nuo dešimties iki penkiolikos metų amžiaus.

Vaikams tenka aptarnauti sun-kius presus, taisyti nepakeliamus mašus. Juos verčia krauti didžiulius ryšulius, štampuoti skardos figūreles, surišti tūkstančius pake-tų—ir visa tai po 12 valandų kasdien. Už tai jiems nieko nemo-ka, tik maitina. Šeimininkai muša bejėgius vaikus, gąsdina baisiausio-mis bausmėmis, jeigu šie bandytų bėgti. Daugelis vaikų iš viso nema-to dienos šviesos—visas jų gyvenimas prabėga tarp fabriko sienų. Čia jie dirba, gauna valgyti, čia pat ir miega, kartais ant cementinių grindų—visiškai savo šeimininkų vergai.

. . . Dvylikta valanda. Žurnalis-tai sėda į autobusą ir išvyksta į Chin Lado kaimą, kad galėtų gra-žinti tėvams jų vaikus.

Tai kelios aptriušusios medinės lūšnelės, suręstos ant polių. Boun-lai tuoj pat puola prie savo sesy-tės—nuogutės purvo sluoksniu ap-lipusios mergaičiukės, žaidžiančios tarp šiukšlių. Monas bėga prie senuko, snaudžiančio čia pat pavė-syje. Vaikų tėvai abejingai išklauso vertėją, pasakojantį apie sunkų darbą fabrikuose ir apie melagin-gus tarpininko pažadus.

Bountai motinos negalima kaltinti kietaširdiškumu. Ji pardavė savo dukterį, nes nepajėgia išmaitinti penkių vaikų. Jos vyras mirė prieš dvejus metus. Bounlai motina nie-kad nesimokė mokykloje ir nežino kur yra Bangkokas, bet girdėjo, kad ten gyvena turčiai. 140 mar-kių, gautų už dukrą, jai tikras lobis.

SNO duomenimis dabar pasauly-

Jemeno jaunimas kuria naują visuomenę

Jau septintojo dešimtmečio pra-džioje Pietų Jemene ėmė formuotis pirmieji patriotinio jaunimo būre-liai. Iš šių būrelių susikūrė Jemeno demokratinio jaunimo sąjunga, o jos vadovu tapo Abdala as Saliafis. Sunkūs tai buvo laikai. Nors anglų valdžia, vietiniai nacionalistai ir feodalų aukštuomenė žiauriai persekiojo sąjungą, ji telkė jaunimą į nacionalinį frontą, vadovavusi Je-meno liaudies išsivadavimo kovai. Sąjungos nariai dalyvaudavo strei-kuose ir protesto demonstracijose, platindavo lapelius, dirbo propa-gandistais armijoje ir tarp gyven-tojų, aktyviai rėmė revoliucinį ju-dėjimą Siaurės Jemene.

Uždraudę sąjungos veiklą, ang-lai, susimokė su vietine reakcija. 1966 m. balandžio mėnesį nužudė Abdalą as Saliafį. Po grindyje susi-rinkęs sąjungos centro komitetas nauju generaliniu sekretoriumi iš-rinko Abderahmaną Habarą.

1967 m. lapkričio mėnesį buvo nuleista britų vėliava ir paskelbta nacionalinė nepriklausomybė. Je-meno demokratinio jaunimo sąjun-gai iškilo nauji sudėtingi uždaviniai vykdant pažangius socialinius eko-nominius pertvarkymus. Dirbti te-ko naujomis sąlygomis. 1978 m. po organizacinių pertvarkymų (kon-krečiai, susijusių su Jemeno visuo-tine nacionaline studentų sąjunga)

"Diktatorių mokykla"

Kanalo zonos dekolonizavimo procesas, kuris pagal JAV ir Pana-mos sutartį užtruks iki 2000-ųjų metų, numato perduoti Panamai teritoriją, kurioje isikūręs moky-mo centras, 1984 metais. Artėjant šiam laikui, vis labiau rūpinamasi tolesniu centro likimu. Kai dėl Jungtinių Valstijų, tai Pentagonas labai patenkintas Lotynų Amerikos budeliais ir diktatoriais, kurie čia kadaise mokėsi. Iš žinomiausių mo-kyklos auklėtinių—Čilės chuntos vadeiva Pinočetas, Paragvajaus prezidentas generolas Stresneris, dabartinis Salvadoro chuntos gyny-bos ministras pulkininkas Giljer-mas Garsija.

"Amerikos mokykla" įkurta Fort Gulike. Tai stambiausias iš trijų JAV karinių mokyimo centrų šiame regione. Kasmet mokyklą baigia 2,000 karo specialistų. Jie čia mokosi malšinti sukilėlių judėji-mus, organizuoti valstybinius per-versmus. Nuo centro įkūrimo pra-džios—1946 m. iki šių metų pra-džios čia mokėsi per 38000 kariš-kių.

Į pasiruošimo programą įeina ne tik tarptautinė problematika, bet ir siauresnė, liečianti vieną ar kitą šalį. Pastaruoju metu ypač daug dėmesio skiriama Salvadorui. Nuo praėjusių metų rugsėjo čia mokėsi 393 šios šalies kariškiai. Jie studi-javo "žmogaus teisių teoriją", me-todus, kaip "atitinkamai elgtis su gyventojais", "kovoti su partizanais".

Ilgiausias mokymosi kursas—be-veik 45 savaitės—skiriamos vada-mis ir štabininkams ruošti, o trumpiausias, bet "dinamiškiaus-ias"—komandosams. Pastaruosius per pusantro mėnesio išmoko vado-vauti kariniams veiksams iprasti-

je dirba apie 52 milijonus mažame-čių vaikų. Galbūt Bour'is, Tchong Dumo ir Mono tėvai nusileis eilinio pirklio įkalbinėjimas ir vėl parduos savo vaikus? Jie neturės kitos išeities, jei vėl bus nederlius ir kaimo žmonės ims badauti . . . M.

buvo įkurta Jemeno socialistinio jaunimo sąjunga.

— Dabar sąjunga,—pasakoja JSJS CK sekretorius Taha Bama-trafas,—savo eilėse vienija pažan-giausius jaunos darbininkus, val-stiečius, žvejus, kareivius, moks-leivius ir tarnautojus. Vis aktyviau į sąjungą stoja merginos. Vienas pagrindinių sąjungos uždavinių—telkti jaunimą į ekonominę statybą, ruošti kvalifikuotus darbininkų kadrus. Šalies įmonėse ir statybose vis labiau plinta jaunimo gamybinio mokymo metodas. Populiariėja dar-bo iniciatyvos ir lenktyniavimas, talkos ir dalyvavimas studentų statybiniuose būriuose. Trečius metus iš eilės Pietų Jemeno stu-dentai drauge su bendraamžiais iš Ukrainos ir Sibiro vasaros darbo sėmestrą praleidžia TSRS—Pietų Jemeno bendradarbiavimo objek-tuose.

Jemeno socialistinė jaunimo są-junga siekia toliau stiprinti drau-gystę ir bendradarbiavimą su so-cialistinių šalių jaunimo sąjungo-mis, pirmiausia su Lenino komjau-nimu. Savo darbais ji įrodo ištiki-mybę mokslinio socializmo ir prole-tarinio internacionalizmo idėjoms, demokratinio Jemeno jaunosios kartos ryžtą kurti naują visuomenę su socialistine perspektyva.

V. Dorošenka

nėje vietovėje ir kalnuose, dirbti ardomąjį darbą, maskuotis, grum-tis, topografijos, darbo su radiju, pirmosios medicinos pagalbos įgū-džių ir t. t.

Be "Amerikos mokyklos", Karibų baseine yra dar du Pentagono mokymo kariniai centrai. Tai JAV KOP Lotynų Amerikos mokykla Olsbruko bazėje ir mokyimo centras Rodmano bazėje. Olsbruko mokyk-lą nuo jos įkūrimo 1948 m. baigė 15000 karininkų, o Rodmane ruošė-si 5000 karininkų iš Lotynų Ameri-kos šalių.

Atsižvelgdamas į nemažus "Ame-rikos mokyklos" auklėtinių nuopel-nus JAV, Pentagonas neskuba jos likviduoti. Siūloma ją perkelti į Fort Sermaną. Jis taipogi yra ka-nalo zonoje ir čia kol kas šeiminin-kauja amerikiečiai.

Kai dėl panamiečių, tai jiems ne vis tiek, ką ketina daryti su šiuo centru. Šalies prezidentas Aristide-sas Rojas, apsilankęs Fort Gulike, pareiškė, kad sprendimas priklausys nuo "dviejų vyriausybių dery-bų" ir kad atėjo metas "pasikeisti nuomonėmis". Tačiau "pasikeisti nuomonėmis" nebus lengva. Pana-mos tauta kaskart ryžtingiau reika-lauja uždaryti "Amerikos mokyk-lą". Tai rodo ir ne kartą vykusios šalyje masinės demonstracijos.

Iš "K. T."

Žemė patogi planeta: dar užtenka vietos iškasti duobę kitam.

Durų teoretikas tobulina durų apibrėžimą, praktikas—užraktą.

Pridėkime prie amžinų tiesų am-žiną melą—ir turėsime gyvenimo bibliją.

Pagrindinis dievo rūpestis—suži-noti, kokiai religijai jis priklauso.

Istorijos garvežys nešvilpia nė prieš didžiasias pervažas.

Gamta sukūrė dantis, žmogus sukūrė pinigų.

Fantazija—gyvenimo meilužė, o patirtis—jo griežtoji žmona.

AUGA, PUOŠIASI KAUNAS

Broniaus Zalenso skulptūra "Svelnumas" Tautų draugystės parke, Kaune.

Darbščiosios kauniečių rankos kasdien deda plytą prie plytos, kelia į viršų Dainavą. Kalniečius, Eigulius, Silainius, kitus gyvenamuosius rajonus. Pažvelkit iš paukščio skrydžio, kai saulė teka: kasryt ji sušvinta vis naujuose languose!

Auga miestas, nepamiršdamas ir savo lopšio—senamiesčio, kitų kvartalų. Kauniečiai puošia gatves ir aikštes, jose įsikuria naujos skulptūros, nauji meniniai akcentai.

Saulė tarsi įsideda ir kultūros švietimo židiniuose, kviesdama žmones į turiningas ekspozicijas M. K. Ciurlionio dailės, skulptūros ir vitražo, Istorijos, Literatūros ir kituose muziejuose, Paveikslų, Fotografijos galerijose, kur vien pernai surengta apie 100 parodų. Kasdien pakyla uždanga trijuose profesionalų teatruose, skaitytojų laukia daugiau kaip pusšimtis masinių bibliotekų.

O kai ateina vakaras, daugiau kaip 30-tyje kultūros rūmų, namų ir klubų renkasi šimtai meno savi-veiklos entuziastų. Dabar mieste yra per 30 tūkstančių meno savi-veiklininkų, kuriuos vienija beveik 1500 kolektyvų. Jie kasmet surengia daugiau kaip 5000 koncertų ne tik savo bendradarbiams, bet ir

kitiems kauniečiams.

Gamybos apimtis miesto pramonės įmonėse vienuoliktajame penk-metyje padidės 15 procentų. Bus perduoti nauji pajėgumai Spalio 50-mečio dirbtinio pluošto gamykloje, "Kauno baldų" susivienijime, "Centrolito" liejykloje, "Spalio" siuvimo fabrike ir kitose įmonėse. Liaudies vartojamos prekės bendroje pramonės produkcijoje sudarys 43 procentus.

Tai numatyta Kauno miesto liaudies ūkio ekonominio ir socialinio vystymo ateinančių metų ir viso penkmečio planuose, kuriuos patvirtino miesto Liaudies deputatų tarybos sesija.

Kompleksiškai vystysis visas miesto ūkis. Per penkmetį bus pastatyta 343 tūkstančiai kvadratinų metrų bendro gyvenamojo plo- to.

Daugiau kaip penktadaliu planuo- jama padidinti buitinių paslaugų apimtį ir prekių pardavimą gyven- tojams. Bus atidaryta 17 naujų parduotuvių, tarp jų—ir miesto universalinė. Plėsis bendrojo lavi- nimo vidurinių mokyklų ir ikimoky- klinių, gydymo įstaigų tinklas. Bus atiduota naudoti poliklinika karo ir darbo veteranams, beveik penkiais šimtais padidės vietų skaičius mies- to ligoninėse.

Lietuvos žemdirbių laimėjimai

Lietuvos TSR žemės ūkio dar- buotojai, vykdydami TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus, ruošdami- si deramai sutikti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 64-ąsias metines, organizuotai nuėmė derlių ir sėkmingai įvykdė grūdų, bulvių, daržovių, cukrinių runkelių, vaisių ir uogų pardavimo valstybei socia- listinius įsipareigojimus.

Į paruošų punktus ir perdirbimo įmones atgabenta 450 tūkstančių tonų grūdų—125 procentai nusta- tyto plano, 315 tūkstančių tonų bulvių—117 procentų, 106 tūkstan- čiai tonų daržovių—101 procentais,

714 tūkstančių tonų cukrinių run- kelių—108 procentai, 126 tūkstan- čiai tonų vaisių ir uogų—133 pro- centai. Įvykdytos bulvių ir daržo- vių tiekimo miestams ir pramonės centrums valstybinės užduotys. Ateinančių metų derliui visi respu- blikos kolūčiai ir tarybiniai ūkiai visiškai apsirūpino javų ir bulvių sėkla.

Nuimant derlių ir paruošiant žemdirbystės produkciją kolūkiams ir tarybiniams ūkiams didelę pagalbą suteikė pramonės ir transporto įmonių kolektyvai, studentai, moksleiviai ir Tarybinės Armijos kariai.

Iš "Tiesos"

SUSITIKIMAI

Eilutė prie obuolių

— Eilutė prie obuolių!—pasakė svečias iš Čikagos ir jo duslokas balsas, suplonėjo.

— O ką?—įspėtojau akis į jo veidą.

— Nieko. Sakau, eilutė prie obuolių—jau kasdieniniu balsu ro- dė, tačiau jis jau buvo išsidavęs, ir aš žinojau, kad matyti žmonių eilutę prie obuolių jam neįprasta. Svečias geravalis, senas mūsų pažįstamas, anksčiau jo pavardę sutikdavome "Vilnius" laikraštyje po straipsniais pasidžiaugiančiais ge- romis žiniomis iš Lietuvos.

— Ką padarysi. Regiu ir aš šitą eilutę, bet juk pavasaris ir šie obuoliai pernykščiai. Siemetiniai dar tik po žiedų.

— Suprantu,—nelyg ramino sve- čias, pajutęs mano balse juodu šešėlių atspalvius, bet jo geras žodis nepadėjo. Ne tik jam, bet ir pats sau negalėjau pasiaiškinti, gerai ta eilutė, ar neduokė die, kaip blogai. Tikriausia, labai blogai ir todėl norėjosi, kad obuolius būtų galima skinti visais metų laikais.

Praėjo dar kelios dienos—ir mie- lą svečią iš Čikagos atlydėjau į aerouostą. Atsisveikinant, jis nuo- širdžiai džiaugėsi kad ir vėl sukau- pęs daug gražių išpūdžių.

— O toji obuoliaujanti žmonių eilutė irgi priklauso prie malonių išpūdžių—norėjau juokauti.

— Agi, gera tavo atmintis,—pa- sakė jis. Paskui lyg pamokyda- mas:—Negi norėtum, kad visais savo išpūdžiais aukšą žarstyčiau? Mačiau gero, bet ir . . . Supranti? Patys gi kritikuojatės, kad nepri- dėsi. Nenorėk, kad žmonių pasau- lyje būtų taip gražu kaip pasa- kų . . .

— Taip,—pratarčiau, galvoda- mas, kad dar vargstame su deficitais, net ir neįtardamas, kad ta mūsų pamatyta eilutė prie obu- lių—šaurus, iškalbus dalykas ir jos nereikia užmiršti. Per ją puikiau- siai matai, kiek daug Lietuvos žmo- nės ant savo stalų padeda dabar ir kiek nedaug anksčiau. Norėčiau susigrąžinti svečią iš Čikagos prie tos obuoliaujančios žmonių eilutės! Pasakyčiau:—tai ne taip bloga, kaip atrodo! O paskui, sugavęs jo norą išgirsti paaiškinimą, pridė- čiau: ši eilutė dabar yra kur kas geriau, negu anksčiau, kad jos nebūdavo . . .

Dabar aš nei tuščiomis rankomis, kaip tąkart. Tegu ir nelinksma eilutėje obuoliauti, gaišti laiką, bet todėl juo labiau būtina ir anam svečiui, ir kitiems pasakyti, kad tai akivaizdus reiškinys nepalygi- namai geresnio žmonių gyvenimo. Statistikai paskaičiavo, kad per 1930-1938 metų laikotarpį viduti- niškai kasmet Lietuva išveždavo 19 tonų obuolių, o dabar—nepalygi- namai daugiau. Pavyzdžiui, pernai Tarybų Lietuvai importinių obuolių patiekto penki tūkstančiai tonų arba 260 kartų daugiau.

Būna mūsųose eilutės ir prie citrusinių, taip pat prie pamidorų, nors jų importas irgi labai padidė- jęs. Per tą patį 1930-1938 metų periodą vidutiniškai kasmet į Lie- tuvą buvo įvežama 982 tonai citru- sinų ir 122 tonai pamidorų. O antai pernai į Lietuvą iš užsienio buvo įvežta 7000 tonų citrusinių ir 1400 tonų pamidorų, taigi atitinkamai 7 ir 12 kartų daugiau.

Tai ar neakivaizdu, kiek mūsų žmonių stalai turtingesni dabar, kai prie obuolių pasitaiko eilučių, ir kiek jie skurdensi anuomet, kai eilučių nebūdavo. Tačiau yra dar labai svarbi aplinkybė, kurios jokiū būdu negalima užmiršti, jeigu nori- me paregėti pilna vaizdą, išreišką. Dideles siuntas šių gėrybių Tarybų Lietuva gauna iš kitų broliškų res- publikų, pavyzdžiui, 1981 metais gauta 1100 tonų citrusinių, 2000 tonų obuolių, 3800 tonų pamidorų. Nežinojau šios statistikos, kai svečias iš Čikagos nustebusiai rodė žmonių eilutę prie obuolių. Ko gero, ją išgirdęs, būtų pasakęs panašiai kaip ir aš galvoju:

— Žiūrėk tu man! Ir dabar, o ne tik Newtono laikais, naudinga obuoliui nukristi ant galvos, kad joje pasidarytų aiškiau.

Pranas Karlonas

KNYGOS MENO PARODA

Vilniuje Dailės parodų rūmuose vyko paroda, kurioje buvo ekspo- nuojama daugiau kaip tūkstantis darbų. Tai—Tarybų Lietuvos ir kaimyninių Pabaltijo respublikų, taip pat Maskvos, Leningrado, Tblisio, Minsko, ikitų šalies miestų dailininkų knyginės grafikos kūrini- niai, naujaisi leidiniai, supažindan- tys su knygų apipavidalinimo poli- grafijos laimėjimais.

Arvydo Mankevičiaus montuotojų brigada pavyzdinai dirba Vilniaus trečiosios termofikacinės elektrinės statyboje. Jo brigados pavyzdžiu seka ir kiti statybininkai. Jau atlikta darbų už kelis milijonus rublių. Statomas būsimosios elektrinės pagrindinis korpusas, dedami pagalbiniai pastatai, montuojami jų karkasai, tiesiami privažiavimo keliai.

Nuotraukoje: Montuojamas Vilniaus termofikacinės elektrinės ausinimo bokšto stovas.

V. Gulevičiaus nuotrauka
Vilnis, 1982 vasario 18

Žemdirbius vilioja toliai

Siuo metu jau pasiekta, kad respublikos gyventojai turi galimybę susipažinti su bet kuria plačiosios šalies respublika, rajonu, miestu. Jei praėjusio penkmečio pradžioje turistiniai maršrutai daugiausia ėjo į Maskvą, Leningradą, Kijevą, Užkarpatę, Užkaukazę, tai pastaruoju metu žymiai išaugo paklausa į miestus-didvyrius: Volgogradą, Odesą, Brestą ir kitus. Ypatinę vietą užima kelionės į TSKP Centro Komiteto Generalinio Sekretoriaus L. Brežnevo trilogijoje aprašytas vietas.

Džiugu, kad vis dažniau keliauja žemdirbiai. Dabar jie sudaro daugiau kaip 60 procentų visų turistų. Vien 1981 per metų devynis mėnesius įvairiose ekskursijose pabuvojo daugiau kaip 100 tūkstančių kaimo gyventojų. Kelionių ir ekskursijų biuruose yra paruošta daugiau kaip 50 specializuotų maršrutų. Tai ekskursijos į geriausias respublikos ūkius, žemės ūkio mokslo įstaigas. Pradėti ruošti specialūs ciklai: ekskursijų metu žmonės galės ne tik susipažinti su pavyzdiniais organizuota žemės ūkio gamyba, gražiomis gyvenvietėmis, bet ir susitikti su įžymiais specialistais, darbo pirmūnais.

Pasižiūrėti kitose respublikose yra ko. Štai Jerevano maršrute turistai turi galimybę susipažinti su Armėnijos TSR pasiekimais, aplan-

kyti istorines revoliucines šios respublikos vietas, žymius muziejus, grožėtis nuostabių Sevano ežerų. Rytietiška egzotika patraukia Vidurinės Azijos respublikų turistiniai maršrutai. Viena populiariausių kelionių jau daug metų lieka Uzbekijos TSR. Visiems didžiuli įspūdį palieka senieji šios respublikos miestai, kur turistus stebina ir nuostabi gamta, ir saviti liaudies papročiai, ir romantikos apgaubti nuostabaus grožio architektūriniai paminklai. Tai miestai muziejai—Samarkandas, Chiva, Buhara. Čia vos ne kiekvienas pastatas—nepakartojamas architektūrinis paminklas byloja apie aukštą šios tautos kultūrą, liaudies meistrų talentą, išradingumą.

Zavi ir palyginus netolima Užkarpatė. Tai irgi labai savitas gamtos kraštas: kalnai ir vešlų miškų masyvai, gražūs upeliai, kalnų atšlaitės įsikūrę kaimai.

Nemažą respublikos turistų būrį kasmet sutinka ir dainose apdainuotas Baikalas. Šios kelionės metu susipažįstama su didžiosiomis Sibiro statybomis, Irkutsko, Bratsko, Krasnojarsko bei statoma Sajanų-Sušensko elektrinėmis.

O jau apie Krymą, Kaukazą netenka daug kalbėti. Reikia tik pažymėti, kad tai labai mėgstamos respublikos žemdirbių poilsio vietos. V. Vengalis

TARYBŲ LIETUVOS KULTŪROS BARUOSE

Naujas vitražas

Kaunas... Baltas miestas dviejų didžiausių Lietuvos upių Nemuno ir Neries santakoje. Šis miesto įvaizdis atgimė Kaune, Raudonosios Armijos prospekte, atidarytame moderniam "Kauno" kino teatre. Jo fojė puošia Jūratės Ušinskaitės veidrodinis, matinio graviravimo technika atliktas vitražas.

Kompozicijos centre saulės skritulyje sukomponuoti Kauno architektūros motyvai. Iš šalių rantom susiėmusios nuogos jaunuolio ir jaunuolės figūros simbolizuoja Neries ir Nemuno susiliejimą. Vitražo autorė paveldėjo iš savo tėvo profesoriaus Stasio Ušinsko monumentalų stilių, pasižymintį aiškia kompozicija ir piešiniu. J. Ušinskaitės darbai puošia ne vieną kultūrinį ir administracinį pastatą: Jonišio kultūros namus, Kėdainių ir Skuodo santuokų rūmus, Kauno specializuoto kelių ir plentų statybos susivienijimo administracinį pastatą, taip pat Maskvos viešbutį "Rossija", kelis restoranus.

Milijonasis lankytojas

Klaipėdos jūrų muziejus akvariumas—vienas jauniausių, bet gausiausiai lankomų muziejų respublikoje. Šią vasarą muziejus paminėjo dvejų metų atidarymo sukaktį. Jį jau aplankė milijonasis lankytojas. Tas laimingasis—Klaipėdos okeaninio žvejybos laivyno bazės tolimojo

plaukiojimo kapitonas Jonas Jurevičius, o jo žmona Janina, uostamiesčio 18-osios vidurinės mokyklos mokytoja, buvo pirmoji iš antrojo lankytojų milijono.

Jūrų muziejaus-akvariumo direktorius A. Každailis pasveikino Janiną ir Joną Jurevičius, įteikdamas jiems atminimo dovanėlę ir garbės svečio bilietą.

Kraštotylininkų vasara

Vilniaus universiteto kraštotylininkų klubas kasmet rengia ekspedicijas į įvairias respublikos vietas—renka eksponatus, užrašinėja liaudies kūrybą, tyrinėja šiandieninio kaimo problemas. Siemet tokia ekspedicija—jau dvyliktoji iš eilės—dirbo Vilkaviškio rajono Pilviškių ir Gižų apylinkėse. Kartu su universiteto studentais buvo kraštotylininkų beveik iš visų Lietuvos rajonų ir miestų.

Septynių grupių—gamtininkų, istorikų, sociologų, etnografų, kalbininkų, tautosakininkų ir dailininkų—vasaros darbų kraitis tikrai nemažas. Ekspedicijos dalyviai surinko 165 eksponatus, kurie papildė Liaudies buities muziejų, užrašyta apie pustrėčio šimto atsiminimų, 106 pasakos, 2300 dainų ir kt. Vietos gyventojus pradžiugino dėmesys jų senelių ir tėvų palikimui, tam, kuo gyvenama šiandien, visus maloniai nuteikė smagios vakaronės, suruoštos studentų.

Uteniškės moterys

Pastaruoju metu uteniškės rimtai svarsto ir sprendžia kaimo moterų gyvenimo bei darbo problemas. Juk reikia nedelsiant padaryti viską, kad jaunimas nesibodėtų kaimo buitimi. Dabar rajone bemaž nėra ūkių, kur melžėjos į darbą turėtų ateiti anksčiau aštuntos valandos ryto, daugelis gyvulininkystės darbuotojų džiaugiasi puikiais poilsio ir higienos kambariais. Kaime sparčiai statomi vaikų lopšeliai darželiai. Siuo metu kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose jų yra aštuoni, o mieste—devyni ir pradėtas statyti dešimtas.

Iki penkmečio pabaigos Utenos rajone beveik nebebus ūkių, kuris neturėtų savo ikimokyklinės vaikų auklėjimo įstaigos.

Tiktai reikėtų išspręsti kitą šios problemos pusę. Jau ir dabar kaimo lopšeliuose darželiuose yra laisvų vietų, nes ne visos moterys mielai sutinka leisti ten savo mažylis. Joms rodomi, kad atsirasi papildomi rūpesčiai—kas rytą vaikučius švariai, tvarkingai aprengti, išprausti... Aiškinamasis darbas čia patikėtas moterų tarybų aktyvistėms.

Dabar kaimo žmogus gyvena sočiai ir turtingai. Tačiau kartais pristinga fantazijos, skonio ir gal net noro išmoningai tvarkyti namų aplinką, kurti apie save estetinio pasigėrėjimo lauką. Moterų tarybos ėmėsi organizuoti tvarkingiausių, skoningiausių sodybų konkursus, ruošti šventes, kur pageriami ir apdovanojami pavyzdingu sodybų šeimininkai. Dabar graži namų aplinka Utenos rajone—šeimos garbės reikalas. Grožis auklėja žmogų, o mokydamasis kurti jį—turtėja dvasiškai.

Moterų tarybų iniciatyva imta kovoti už tvarkingą aplinką prie visuomeninių ir gamybinių pastatų. Malonu pačiam pasidžiaugti ir negėda svečiui parodyti Antalgės,

Kirdeikių tarybinių ūkių, Sudeikių ir Radeikių gyvenvietes. Išmoningai čia dirba moterų tarybos ir, žinoma, neapsiribodamos vien buitimi. L. ir Z.

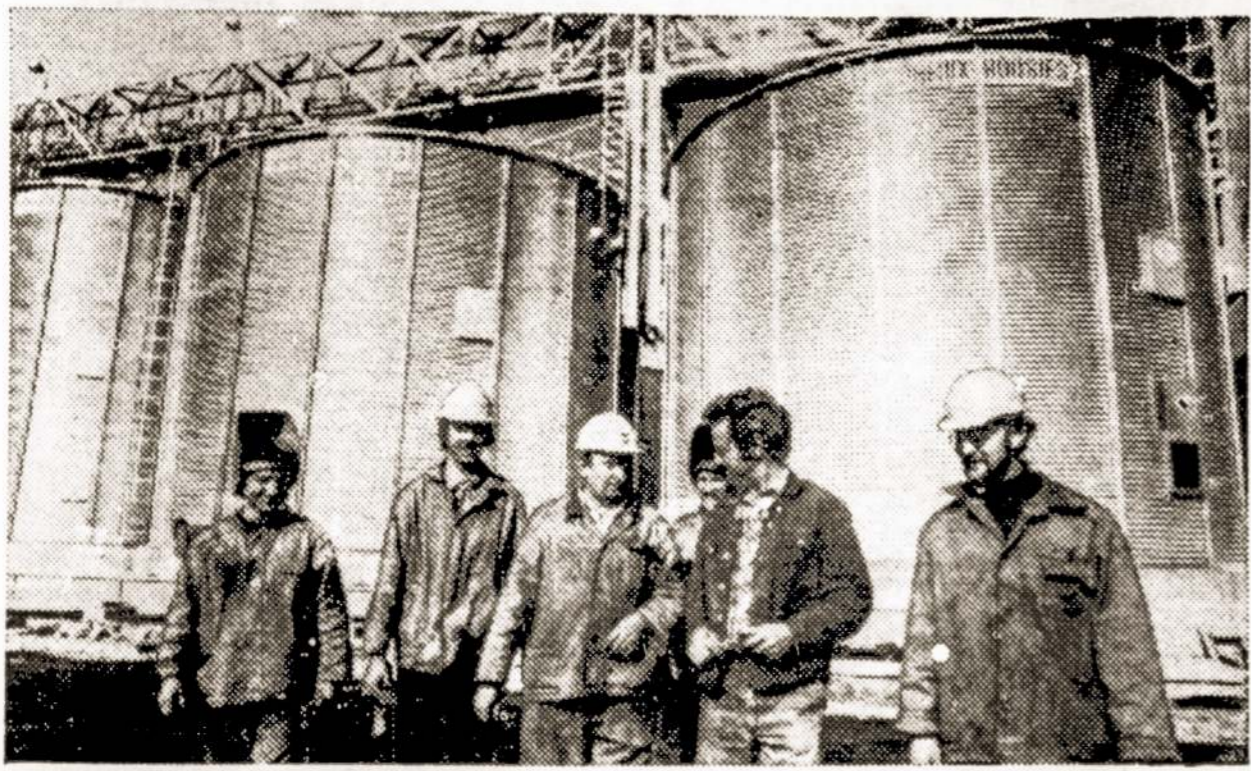

Kauno eksperimentiniame "Dinamo" sporto inventoriaus fabrike pagaminta pirmoji siunta slidžių, kurios padengtos plastika. Jos trigubai tvirtesnės už paprastas medines slides, lengvesnės, nebijo temperatūros svyravimų, geriau slysta. Tokios slides pradėtos gaminti glaudžiai bendradarbiaujant su Suomijos specialistais. Iš šios šalies gauta įrengimų, detalių. Dalis Kaune pagamintų slidžių bus eksportuojamos į Suomiją. Šiais metais numatyta pagaminti apie 50 tūkstančių porų slidžių, padengtų plastika.

Nuotraukoje: Fabriko technologės konstruktorės Vilija Žvėgaitė ir Neringa Jančiauskaitė su naujomis slidėmis.

K. Jurelės nuotrauka

7

Stambus granuliuotų pašarų cechas pastatytas netoli Kauno, Raudondvaryje, kur jau keli dešimtmečiai dirba Žemės ūkio mechanizacijos ir elektrifikacijos mokslinio tyrimo institutas. Technologinius įrengimus pagamino Danijos žemės ūkio mašinų firma "Skioold". Jūs sumontavo respublikinio pramonės įrengimų montavimo tresto brigada, kuriai vadovauja J. Jančys.

Nuotraukoje: Montuotojų brigados vyrai su danų firmos inžinieriumi O. Mikelsenu (antras iš kairės) prie granuliuotų pašarų cecho.

K. Driskiaus nuotrauka

BIRŽIEČIAMS TURTEJA MEDŽIOKLĖS PLOTAI

Pernai J. Janonio kolūkyje buvo įkurtas fazanynas. Vien iš jo po apylinkę plačiai pasklido iki tol biržiečiams nematytų paukščių. Šių metų liepos mėnesį iš Panevėžio parodomąjį medžioklės ūkio atkeliavo dar tūkstantis fazanų. Talkinant kolūkių žemdirbiams, fazanų gyvenamosiose vietose pasėtos saulėgrąžų ir aviųžų mišinių juostos, kurių bendras plotas sudaro apie 10 hektarų. Čia fazanai gali slapstytis nuo priešų, suranda lesalo. Fazanų paleista taip pat Kirdonių ir "Rytų aušros" kolūkiuose.

Be fazanų, iš Panevėžio šiomet pirka ir 200 didžiųjų ančių. Jos buvo paleistos augti, gyventi Gulbinų ežerėlyje, esančiame Kirdonių kolūkyje. Prie įkurdintų paukščių Vilnis, 1982 vasario 18

prisidėjo pulkai laukinių ančių, tad dar niekada čia nebuvo tiek gausu vandens paukščių. Dalį ančių medžiotojai jau sumedžiojo šį sezoną, dalis džiugina Likėnų sanatorijos pacientus gydyklos tvėnkiniuose.

Į patvenktus Kilučių ežero vandenį meškeriotojai įleido 2,400 karpų, atkeliavusių į mūsų kraštą iš Kaišiadorių rajono Laukystos žuvininkystės veislyno.

Jau ateinančiais metais Medžiotojų ir žvejų draugijos Biržų skyrius numato iširengti nuosavą laukinių ančių veislynėlį, įsigyti apie keturis šimtus ančių ir apie tūkstantį fazanukų, o į Sirvėnos ežerą atvežti baltųjų amūrų ir lydekaičių. Tokie kasmetiniai rajono medžiotojų ir žvejų užmojai vienuoliktajame penkmetyje.

A. Kazitėnas

NAUJASIS UOJANAS — LIETUVIŠKAS MIESTAS

Amžiaus statyba ir šimtmečio magistrale, gyvybės arterija ir raktu Sibiro turtų skrynias pavadinę žurnalistas Baikalo—Amūro magistralę, tiesiamą neišmatuojamose Sibiro toliuose.

3200 kilometrų ilgio Baikalo—Amūro geležinkelis eis beveik lygiagrečiai su Transsibiro magistrale, tik žymiai šiauriau. Prasidėjęs prie Lenos upės, jis aplenkia didžiausią pasaulyje gėlo vandens rezervuarą—Baikalo ežerą, perkeria visą Rytų Sibirą ir pasibaigia Tolimųjų Rytų Vanino uoste prie Ramiojo vandenyno.

Specialistai teigia, kad geležinkelių statybos istorijoje dar nebuvo tokio sudėtingo kelio. Aštriabriauniai kalnai ir gilios daubos, įnoringos Sibiro upės ir tarpekiai, sopkos ir uolos, lūnai ir tankiai sužėlę miškų masyvai, į kuriuos nebuvo įžengusi žmogaus koja—visa tai tenka įveikti Baikalo—Amūro magistralės statytojams. Kalnuose iškaltas keliasdešimt kilometrų tunelių, pastatyta ir dar teks pastatyti šimtus tiltų, viadukų, kitų inžinerinių įrenginių.

Milžiniškas darbas atliekamas rūščiausiomis klimato sąlygomis, amžino išalo zonoje. Didžiulių šalčių čia dažnai neišlaiko įprastinė technika. Nuolat gresia kalnų ir sniego griūtys, pavasario potvyniai ir sraunios kalnų upės, sluojančios nuo žemės viską, kas tik pasitaiko jų kelyje.

Baikalo—Amūro magistralę tiesia visos Tarybų Sąjungos tautos. Juk BAM,as, kaip šią magistralę įprasta vadinti sutrumpintai,—tai kelias į Sibiro ir Tolimųjų Rytų gelmių turtus. O jų čia gausu. Tai—pietų Jakutijos akmens anglies baseinas, kuris vertinamas 40 milijardų tonų kuro, gausūs asbesto, vario, retųjų

metalų telkiniai. Mokslininkai teigia, jog čia randama visų Mendelejevo cheminių elementų lentelėje esančių elementų.

Ten, kur praeina Baikalo—Amūro magistralė, atsiranda šimtai gyvenviečių, miestų, kurie ateityje taps magistralės eksploatuotojų, kalnakasybos, pramonės centrais. 520-a-jame jos kilometre kyla Naujasis Uojanas. Šį geležinkelininkų miestą pagal Kauno statybos projektavimo instituto specialistų projektą stato Lietuvos pasiuntiniai.

— Architektai atsižvelgė į klimatinės ir seisminės šio BAM, o ruožo ypatybes,—aiškina miesto statybos viršininkas panevėžietis Sigitas Bilzukevičius. — Gyvenamuosius kvartalus daugiausia sudarys keturių ir dviejų aukštų namai—kaip teigia sociologai, jie labiausiai tinka vietovėms, kur vyrauja ilga, šalta žiema, o vasaros būna trumpos. Naujasis Uojanas turės savo vandentiekį, centrinį šildymą, visus kitus patogumus. Gyventojų paslaugoms—vaikų lopšelis—darželis, mokykla, kultūros ir sporto centras, prekybos ir buitines tarnybų kompleksas ir, žinoma, garsioji sibirietiška pirtis. Naujojo Uojano kultūros ir sporto, prekybos centrų, geležinkelio stoties interjerus papuoš Lietuvos dailininkų sukurti taikomosios dekoratyvinės dailės darbai.

Lietuvos pasiuntiniai prie magistralės atvyko prieš dvejus metus. Per tą laiką šalia būsimojo geležinkelio miesto pastatyta laikina gyvenvietė, kurioje įsikūrė jos statytojai, įrengta pajėgi pramoninė bazė. O ten, kur po penkerių metų iškilis Naujasis Uojanas, dirba žmonės, riauvoja galinga technika. Ryškėja būsimojo miesto kontūrai.

Vytautas Žemaitis

Vilniaus plastmasinių dirbinių gamyklos administracija ir profsąjunga nuolat rūpinasi plataus vartojimo prekių gamybos didinimu, jų asortimento atnaujinimu, darbo sąlygų gerinimu. Įmonėje įgyvendintas išsėtas kompleksas priemonių pagal ekonominio socialinio vystymo planą. Mechanizuoti daug darbo reikalaujantys gamybos procesai, įrengimai nudažyti švelniomis spalvomis, cechuose visada grynas oras. Butinėse patalpose yra minkšti baldai, žydi gėlės. Už šių priemonių įgyvendinimą grupei gamyklos darbuotojų paskirta respublikinė premija.

Nuotraukoje: Presuotojas A. Račkauskaitė, G. Činčikaitė ir L. Motiejūnaitė butinėse patalpose.

NAUJI ĮRENGIMAI

Paskutiniaisiais metais nemaža naujovių įgyvendinta Radviliškio geležinkelio stotyje. Tačiau nuo rūšiavimo kalnelio paleisti vagonai vis dar būdavo stabdomi senu metodu—ratstabdžiais. Dabar nuo rūšiavimo kalnelio apleistų vagonų greitį budintis reguliuoja automatiniais greičio regulatoriais.

8

DIDŽIASALIS AUGA

Kas buvo Didžiasalyje, kur dabar įsikūsi Ignalinos statybinių medžiagų kombinato darbininkų gyvenvietė, prieš 8-10 metų, šiandien nepažįsta šių vietų. Didžiasalis buvo nedidelis kaimelis, o dabar, be kombinato, čia yra vidurinė mokykla, vaikų lopšelis—darželis, prekybos centras ir kiti visuomeniniai pastatai, kasmet šimtai šeimų įsikuria naujuose butuose.

Kaune yra vaistinė—muziejus

Lietuvos farmacijos liaudies muziejaus patalpos, esančios Kauno medicinos institute, nedidelės—keturi kuklūs kambarėliai. Ekspozicija primena senovišką vaistinę. Pradžioje—„Oficina“. Taip vadinamas kambarys, kur priimami receptai, išduodami vaistai. Originaliose senoviskose spintose tvarkingai išdėstyti įvairaus dydžio ir formų indai. Vieni tušti, kiti su vaistų likučiais. Ir kokių tik čia nėra! Pagaminti iš trintų sliekų, kiškio kojų, gyvatės taukų, ožio kraujo, įvairių įvairiausių žolelių. Ant indų—lotyniški užrašai. Muziejaus įkūrėjas docentas A. Kaikaris apie kiekvieną gali pasakoti ilgai ir įdomiai.

— Pažiūrėkit,—rodo jis,—tai „Ilgo gyvenimo elekstras“. Pakanka išgerti taurelę šio skysčio, ir neva gyvensi ilgai ilgai.

Kitas indas su užrašu „Veneros plaukų švelninantis sirupas“. Tai ne vaistas, o stebuklas, kad moterys visą gyvenimą būtų jaunos, gražios ir aistringos.

— O štai čia liaudyje žinomas „prancelis“, kitur dar sako „prancuzolis“,—aiškina docentas.

Tai briedžio ragų aliejus. Tiršta, alyvos pavidalo juoda mase vasarą buvo ištepami gyvuliai, kad jų nepultų uodai, musės, bimbalai. Jos kvapas toks stiprus ir nemalonus, jog aptepus aplink žaizdą, vabzdžiai vengia ant jos tūpti. Likučius šio nepakartojamo ir labai populiarus valstiečių tarpe vaisto A. Kaikariui pavyko gauti iš praeityje žinomo Mažeikių rajono Viekšnių miestelio vaistininko J. Aleksandravičiaus.

Atskirose spintose vaistai, kuriuos buržuazinė Lietuva gaudavo iš užsienio, gamindavo vietos farmacijos įmonėse. Dėmesį patraukia „Germapo“ akcinės bendrovės išleidžiamos produkcijos įvairovė.

Antrasis kambarys—„Koktorija“—patalpa, skirta įvairiems technologiniams procesams. Joje specialus aparatas destiliuotam vandeniui gaminti, presai, kurių pagalba spausdavo aliejuje išvirtas vaistažoles ir gaudavo gydomuosius preparatus. Greta—akmeninė grūstuvė, kurioje apdorodavo šviežiai surinktas vaistažoles. Šalia—du „malūnai“ augalinei žaliavai smulkinti. Vienas jų—pagamintas JAV, Philadelphijoje. Jis labai išgarsėjo, kai muziejuje apsilankė ekspozito tėvynainių delegacija. Pasirodo, ten esančiame farmacijos muziejuje tokio daikto nėra. Svečiai už jį siūlė daug pinigų. Buves Kauno medicinos instituto farmacijos fakulteto dekanas, dabar proktorius A. Praškevičius, lydėjęs delegaciją nepasimetė: „Atskirų daiktų mes neparduodam, jei norit, esą pirkti visą muziejų“. Amerikiečiai ilgai svarstė, ginčijosi, galvojo ir išvyko be malūno.

Einame toliau. Nedidelis kambarėlis, skirtas vaistų atsargoms. Greta garinė laboratorija ekstraktams, aromatiniams vandenims daryti. Kitoje pusėje—tablečių gamybos linija.

— Štai čia,—aprodydamas kiek erdvesnę patalpą, kalbėjo docentas,—farmacininkų darbo įrankiai, įvairūs leidiniai, receptai. Gerai matomoj vietoj stovi „čarka“, talpinanti 123 mililitrus (gramus). Ji—šimtoji kibiro dalis. Žemiau svarstyklės su senoviniais svarstyklėmis.

— Galima sakyti, nuo jų viskas ir prasidėjo,—dėstė A. Kaikaris.—1957 metais, mirus profesorui B. Šiauliui, man, kaip farmacinio darbo organizavimo ir farmacijos istorijos dėstytojui, atiteko nedidelis palikimas: šios svarstyklės, Tėsių vaistinės 1850 metų receptų registracijos knyga, keletas receptų. Tada tvirtai nusprendžiau—reikia kurti muziejų.

Pradžia, kaip paprastai, buvo nelengva. Tačiau A. Kaikaris su minėto A. Praškevičiaus, LTSR sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiosios farmacijos valdybos, instituto studentų pagalba pasiekė savo. Iš įvairių respublikos vaistinių, farmacijos įmonių, atskirų darbuotojų surinko daug ir įvairių senų daiktų.

— Dabar ekspozicijoje apie pus-trečio tūkstančio eksponatų. Šios patalpos jau ankštos. Greitai mums suteiks žymiai didesnę ir erdvesnę plotą,—optimistiškai kalbėjo muziejaus įkūrėjas.—Tada neberekės eksponatų kabinti koridoriuose.

V. Armužas

Kaune Tautų draugystės parke pastatyta skulptūra „Pasveikinimas“. Jos autorius—kaunietis skulptorius Bronius Zalensas. Iš bronzos skulptūra atliejo Kauno „Centrolito“ specialistai.

Nuotraukoje: Skulptūra „Pasveikinimas“. K. Jurelės nuotrauka

AKMENGALIŲ SEMINARAS

Prie kelio Vilnius—Molėtai, Didžiokuose, savo dirbtuvę turi įsirengęs skulptorius Aloyzas Smilingis. Čia jis laukuose renka akmenis, čia juos kala.

Didžiokuose įvyko antrasis respublikinis liaudies meistrų akmenkalių seminaras. Jam vadovavo Lietuvos TSR Mokslinio—metodinio kultūros centro metodininkė B. Taujanskaitė. Jo dalyviai padarė po vieną darbą.

Seminare dalyvavo akmenų kalėjai iš visos respublikos. Jų tarpe buvo kelmiškis J. Liaudanskas ir šiaulietis K. Bimba, kartu dirbo klaipeidiškis J. Virbauskas, ukmergiškis V. Janulevičius, vilnietis B. Šalkovskis, molėtiškis gydytojas V. Bikneris ir kiti.

PASTATĖ NET DU

Pastaraisiais metais Mažeikių mieste kasmet pradėdavo veikti po vieną naują vaikų lopšelių—darželių. O praeitais metais čia naudojimui atiduoti jau du vaikų lopšeliai—darželiai, kuriuose po 280 vietų. Abu jie—naujame Ventos mokroražone.

Vilnis, 1982 vasario 18

EDMUNDAS JUŠKYS DĖKOJA

Gerbiamas drauge S. J. Jokubka,

Leiskite man per "Vilnius" laikraštį širdingai padėkoti visiems mane sveikinusiems 50-čio ir vyriausybinių apdovanojimo proga. Tuos šimtus sveikinimų, kurie buvo gauti iš lietuvių kilmės amerikiečių draugų, bičiulių ir pažįstamų, aš priimu kaip gerų jausmų pareiškimą savo senajai tėvynei—Tarybų Lietuvai, kartu su kitomis Tarybų Sąjungos respublikomis kovojančiai už taiką ir komunizmą—tikros laisvės ir tikro teisingumo darbo žmogui viešpatiją.

Savo ruožtu, naudodamasis proga, visiems mane sveikinusiems iš visos širdies linkiu geros sveikatos ir sėkmės darbuose, kartu reikšdamas viltį, kad sveikosios pasaulio jėgos sugebės pašalinti termobranduolinio karo pavojų, kad bus išvengta visai žmonijai grėsiančios visa naikinančios katastrofos, kad visi geros valios žmonės galėtų džiaugtis savo kūrybinio darbo vaisiais, būti ramūs dėl savo ir savo vaikų ateities.

Su nuoširdžia pagarba,

Edm. Juškys

Konsulas, TSRS ambasados
JAV Pirmasis Sekretorius

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS, IŠ VABALNINKO

Gerb. J. Milleri, dabar pasidalykime mintimis apie tarptautinę politiką.

Dar tebegyvenantieji prisimename Pirmojo pasaulinio karo pabaigą, kai įvyko Rusijoje darbininkų pergalės revoliucija ir susikūrė darbininkų valstybė. Tai buvo lyg signalas, budinantį pasaulio tautas. Dabar, po 60 metų, mes matome, kad darbininkiškos minties kovos pranašavimai pildosi skubiai ir pilnai.

Kaip buržuaziniai imperialistai besistengtu tuos jiems nepalankius įvykius sustabdyti, niekas jiems negelbsti ir niekas iš tų pastangų neišeina.

Mokslas ir gamybos tobulėjimas taip stipriai ir greitai keičia supratimą apie žmonijos tobulesnės santvarkos reikalingumą.

Dėsningumas diktuoja pagal laiką, vietą ir sąlygas.

Visur mūsų planetoje vyksta žmonių kova už naują santvarką, vyksta nesustabdomai ir negrįžtami. Mūsų vyriausybės vadovų šaukimas pasaulio žmonėms kovoti už taiką duoda savo vaisius.

Mes tikime mūsų vadovų Brežnevo ir Gromykos pasakytiems žodžiams.

Prezidentas Reaganas ir jo pasekėjai mulkina žmones, būk komunizmo tironija, kaip jie mėgsta sakyti, puls Vakarų Europą ir Ameriką.

Iš Argentinos lietuvių gyvenimo

— Praeitų metų spalio 25 d. Buenos Aires mieste saviveiklininkų "Lietuvių ratelyje" buvo pagerbtos motinos. Į pagerbimą buvo susirinkę daug tautiečių. Valdybos vardu pasveikinimo žodį tarė sekretorė E. Martinkutė.

Darbščios ratelio motinos mandagiai aptarnavo svečius skaniai iškeptomis dešrelėmis, asada ir vištiena, kurią kepė nuolatinis ratelio vasaros sezono kepėjas O. Palionytės vyras O. Cinci.

— "Lietuvių ratelio" valdybos aktyvus narys Vincas Grigošaitis buvo išvykęs į JAV, kviečiamas dukters Zuzanos, kuri jau keleri metai gyvena Alabamos valstijoje su savo šeima. Duktė ir anūikai išsilgę laukė senelio. Senelis pas juos svečiavosi virš dviejų mėnesių.

— Praeitų metų lapkričio 22 d. Buenos Aires mieste "Lietuvių ratelio" patalpose įvyko "Gintaro" choro parengimas pasiklausyti lietuviškų dainų, smagiai tarp draugų praleisti laiką ir pabendrauti šven-
Vilnis, 1982 vasario 18

Mes manome, kad propaganda už taiką yra geresnė, negu atominio-neutroninio karo propagavimas.

U. S. A. nori prie mūsų Tarybų S-gos rubežių įsteigt savo kariškas bazes. Kam tos bazės? Kad galėtų mūsų šalį pasiekti iš arti atomo neutroninėmis bombomis.

Jie mėgsta kitus vadinti nusikaltimo vardais, kurie jiems patiems tinka.

Žmonės pradėjo tai suprasti ir supranta, kad tokie prezidentai ruošia katastrofą pačiai savo santvarkai, o ir pasauliui.

Kaip kapitalizmas bemanipuliuotų, kaip bemulkinėtų žmoniją, visi darbo liaudies žygiai rodo, kad kapitalistinis imperializmas ir jo santvarka skubiai eina prie bankroto, o daktaro tam nėra. Jie be karų negali apsieiti. Tokia Kapitalizmo prigimtis.

Kapitalistinės valstybės Pirmąjį ir Antrąjį pasaulinį karą pradėjo tarp savęs ir išžudė pirmam kare 10 milijonų, o antrame kare 50 milijonų sveikiausių, darbingiausių žmonių, sunaikino daugybę miestų ir turto. Dabar vėl mėgina organizuoti karus.

Jie apsiriję visu kuo, labiausia išdidumu, bet ateina jų santvarkos naikavimo laikas visame pasaulyje.

Viso geriausio Jums,

J. Daubaras
Vabalninkas
1981 gruodžio 15

tinėje nuotaikoje.

Prie šventiška papuoštų stalų gėlėmis dalyviai susėdę vėsiroje sodo paunksmėje laukė pietų ir gerėjosi darbščiais "asados" kepėjais, kurie triusė prie čirškančios mėsos.

"Gintaro" chorui atlikus tris dainas, vadovaujant energingam chorvedžiui Ignui Andrijauskui, šeiminkės paruošė iškilmingą stalą pagerbimui Narbutienės, sulaukusios 80 metų ir J. Jurgelaičio, sulaukusio 81 metų. Abiems visi pakėlė bokalus ir sudainavo "Ilgiausių metų".

Iki vėlaus vakaro tęsėsi ši šventė prie biliardo, kortų ir šachmatų stalų. Sokių mėgėjai galėjo smagiai sutriptyti polkutę ir p.

— Praeitų metų lapkričio 24 dieną Buenos Aires televizijos 9 kanale 3 val. po pietų laidoje "Buenas tardes, mucho gusto" buvo programa demonstruoti Tarybų Sąjungos respublikų tautinius rūbus. Programoje dalyvavo ir "Lietuvių ratelio" atstovai broliukai Diana ir Gustavas Aleksūnai. "V. Maiakovskio",

Detroit, Mich.

Sią žiemą Detroitą užgulė didelis sniegas ir ledai. Sausio 21 d. Diane Rye paslydo ant ledo prie namų ir sulaužė savo kairę ranką. Dabar yra daktaro priežiurėj, bet kadangi ji yra jauna, jos tėveliai Alfons ir Emma Rye tikisi, jog kaulai greit suaugs.

PANELE MEDICARE

Sužinojome, kad sausio 15 d. Ann Maezes minėjo savo gimtadienį. Nors merginos niekad nesako savo metų, bet jubiliatės sesutė Minnie Tvaska su draugais susirinko ir apdovanojo Ann Maezes garbės juosta, kur rašė "Miss Medicare", nes jai suėjo 65 metai. Minnie Tvaska su vyru Chuck ir kitais draugais linksmai minėjo Ann Maezes gimtadienį. Namuose ir gražioj valgykloj turėjo vakariene; buvo muzika, šokiai ir dainos. Ir mes sveikiname Ann Maezes, kaip naują "Panele Medicare", ir linkime jai ilgo ir linksmo gyvenimo.

OPERUOTA

Sausio 28 d. Cottage ligoninėje Grosse Pointe, Michigan, pergyveno didelę ir sunkią operaciją Alexandra (Alice) Sharka. Nors rašant šiuos žodžius, ji tebėra skausmuose, bet tikime, kad greit sugrįš į namus. Kadangi draugė Sharkienė yra Detroito Lietuvių ir Moterų Pažangos klubo bei LDS narė ir gera pažangietė, būtų gerai, kad mes visi pasiūstume jai kortelę į namus: 19552 Hamburg, Detroit, Michigan 48205. Linkime Alice greit pasveikti ir vėl su mumis dalyvauti.

GERAS SUSIRINKIMAS

Sausio 24 d. Detroito Lietuvių Klubas turėjo savo metinį susirinkimą. Buvo metiniai raportai ir valdybos rinkimas 1982 metams. Išrinkti pirmininke Stefanija Masytė, vice-pirmininkas Tony Vasaris, užrašų sekretorius John Smith (Smitrevičius), finansų sekretorius Servit Gugas, izdininkė Ruby Vegeliūtė Jeske, izdo globėjai Kęstutis Garelis ir Emma Rye, maršalka Mike Stunskas. Išrinkta komisija peržiūrėti ir patikrinti naujų aplikantų į klubo narystę: Clem Patocki, Alfons Rye, Antonette Garelis ir Albinas Būbnelis. Į komisiją peržiūrėti finansų knygas įėjo Estelle Smith, Clem Patocki ir Stanley Račiukaitis. Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti veltui. Virtuvėje prirengė ir patarnavo nuolatinės klubo šeiminkės: Antonette Garelis, Pat Stunskas, Emma Rye ir Estelle Smith, o su stipriais gėrimais dirbo Chuck Tvaska su pagalba Tony Vasaris ir John Smith. Buvo nepaprastai didelis, geras ir gražus klubo metinis susirinkimas.

LDS BOWLERIAI

Kadangi gegužės mėn. visi detroitio LDS bowleriai važiuos į Cikagą, kur įvyks bowlerių turnyras, Detroito LDS bowleriai turėjo savo pamokas sausio 23 d. Mercury Lanes, o po pamokų visi suvažiavo į Detroito Lietuvių Klubą pailsėti ir pasitarti apie ateinančią turnyrą, kad detroitiečiai laimėtų. Vaziavimo iš-

"Niepro" draugijų jaunuoliai rodė rusų, ukrainiečių, baltarusių aprangą, o mažyliai Diana ir Gustavas lietuviškus kostiumus.

— Po dviejų mėnesių viešnagės JAV Floridoje pas dukrą Rosą ir jos šeimą A. Žydelienė džiaugiasi, kad gerai pailsėjusi pas daugelį pažįstamų.

Iš "Vagos" paruošė J.Ž.

laidoms rinko aukų. Butelį stiprosios aukojo Vyto ir Aldona Petrul, laimėjo Bertha Rye. Bilietus pardavė Ruth Gugas. Biliūnų ir Kennedy šeimos davė pinigų vaisėms virtuvėje, kur patarnavo nuolatinės šeiminkės Antonette Garelis, Emma Rye, Estelle Smith ir Clem Patocki. Skanumynų stalą prirengė ir aukojo Bill Milus ir Tony Vasaris šeimos. Visi bowleriai turėjo linksimą vakarą, padidėjo izdas ir dabar tik laukia to turnyro Cikagoje.

Stefanija

St. Petersburg, Fla.

Iškilingai palaidotas Alfonsas T. Bunkus, sulaukęs vos 71 metų. Mirė sausio 16 d. Gimė 1910 m. lapkričio 13 d. Mažeikių rajone, Židikų valsčiuje, Senmiesčio kaime. Pasiturinčių tėvų šeimoje augo 2 dukros ir 6 sūnūs, jauniausias buvo Alfonsas. 1926 m. apleido Lietuvą, atvažiavo į Montreal, Kanadoje. Tada Lietuvoje buvo sunkūs laikai. Daug lietuviško jaunimo norėjo patekti į Ameriką. Vieni važiavo kad buvo persekiojami Smetonos valdžios, kiti darbo jieškojo. Visi norėjo Amerikon. Bet ne visi buvo laimingi. Amerikos kvota daug neįsileido. Alfonsas atsirado Montrealy, Kanadoje. Jaunas ir pilnas energijos greit susipažino su tenyščiu jaunimu. Dalyvaudamas visuomeninėse sueigose, greit įsigijo daug pažinčių. Susipažino su Kanadoj gimusia lietuvaitė Maryte Meškiute ir sukūrė šeimyninį gyvenimą. Montrealy išgyveno 12 metų. 1938 m. atvažiavo į New Yorką. Čia jau gyveno du broliai Valys ir Pranas. Iškilus Antrajam pasauliniam karui, buvo paimtas į karinę tarnybą. Ištrnavo trejus metus Amerikos aviacijoje. Dalyvavo Pacifiko mūšiuose su japonais. Buvo sunkiai sužeistas. Karui pasibaigus, grįžo namo. Gavo darbą chemikalų fabrike. 1957 metais mirė jo žmona. Kadangi kare jis buvo sužeistas, sveikata ėjo silpnyn. Išėjo į disability. Buvo New Yorke ligoninėj. BroLIAI Valys ir Pranas nusitarė Alfonsą parsivežti į St. Petersburg, Fla., kad galėtų ligonį geriau prižiūrėti. Bet sveikata vis blogėjo. Padavė į ligoninę kur 1982 m. sausio 16 dieną mirė. Buvo laisvų pažiūrų, skaitė pažangią spaudą, Kanados "Liaudies balsą" ir taip pat "Laisvę". Liko du broliai Amerikoj: Pranas ir Valys, gyveną St. Petersburg, Fla., Antanas, Stasys ir sesutė Zuzana Lietuvoje, puseserės Zuzana Pupienė, St. Pete., Fla., Pranė Skrubienė, Cikagoj, Marcelė Vaičienė Kalifornijoj.

Palaidotas Memorial Park kapinėse. Pas graborių labai gražią kalbą pasakė Bronė Vaitkienė, nupiešdama velionio gyvenimo kelią. Ant kapinių kalbėju iš Amerikos legiono, kaipo kariui buvo militarinis atsisveikinimas.

Po šermentų, kurios buvo gana didelės, pakvietė visus dalyvius pietų ir Suaugusių Piliečių Klubą. Buvo skanūs pietūs, paruošti V. Kuzmickienės, E. Cheplikienės, St. Daraškos, joms pagelbėjo St. Kuzmickas.

BroLIAI Valys ir Pranas Bunkai pagerbimui savo mylimo brolio Alfonso paaukavo laikraščiams "Vilniai" ir "Laisvei" po \$200.00. "Vilnius" vardu širdingai ačiū Valiui ir Pranui.

Mūsų širdingai užuojauta Valiui ir Pranui ir jų šeimoms. O tau, mielas Alfonsai, ramiai ilsėtis toje šalyje, kurią tu gynei nuo priešų, Memorial Park kapinėse. J. Andriulienė

SVEIKINAME

Nuotraukoje: Vytautas Alseika.

Vytauto Alseikos vardas Amerikos lietuviškoje išeivijoje pasidarė ypač žinomas, kai jis 1972 metais sugrižo į Tarybų Lietuvą. Netrukus jis tapo ir mūsų "VILNIES" laikraščio bendradarbiu: spausdino joje iš Lietuvos atsiųstus straipsnius, kelionių įspūdžius, reportažus.

— Sveikata nesiskundžiu,—atsako Vyt. Alseika, klausiamas apie jo veiklą. Geriau už viską tai paliudija intensyvus jo darbas prie rašomosios mašinėlės. Parašyta knyga "Trys dešimtmečiai emigracijoje", ruošiamą spaudai antroji "America, America". . . straipsniai "Tiesoje", Vilniaus "Vakarinių naujienų",

dienraštyje, "Svyturyje", "Nemune", "Gimtajame krašte", šimtkartiniai "susitikimai" su publika Lietuvos Lietuvos televizijos ir radijo komitete prie mikrofono užsienio laidoms. O ir kelionių trauka didelė —pamatyta kone visa Lietuva, praplaukta Volgos upe, būta Kaukaze, Vidurinėje Azijoje, viešėta Maskvoje, Leningrade . . .

Ką gi, labai puiku, sakome, ir paskelbdami, kad SIŪ METŲ VASARIO 11 D. VYTAUTUI ALSEIKAI SUKAKO 70 METŲ, NUOSIRDŽIAI LINKIME JUBILIAITUI STIPRIOS SVEIKATOS IR NAUJŲ KŪRINIŲ.

"VILNIS"

"Vilnies" \$20,000 fondas

"Vilnies" \$20,000 fondan nuo 1982 sausio 5 ligi-1982 sausio 29 įplaukė šios aukos:

\$500.00

Palikimas nuo ANNA (REMEIKIS) MILLER per Stanley Paulauskas—Pittsburg, Pa.

\$50.00

JOSEPHINE SISEVICH—Chicago—dėl atminimo sūnaus Bruno Gates (Gudaičio).

\$20.00

KATE SANDERS—Glen Ellyn, Ill. H. ir R. FEIFERIAI—Kenneth City, Fla. A. SVEGŽDA—Miami, Fla.

\$15.00

MARY GADDIS—Benton, Ill. S. PEČIULIS—Milwaukee, Wis.

\$10.00

ADOLPH ELANIS—Phoenix, Az.

\$8.00

CHAS. YURGON—Chicago

\$5.00

ELIZABETH KLIMAS—Manchester, Ct. Prisiminimas vyro ALEX KLIMAS.

NELLIE VENTA — Brooklyn, N. Y.

W. MALIN—Ozone Park, N. Y.

MRS.E.STANLEY—Warren, N. J. AGNES DYRHAUG—Hazel Crest, Ill.

\$3.00

B. SMALELIS—Chicago J. TAUTVAIS—Chicago

Viso \$ 689.00

Anksčiau buvo 6,509.41

Viso \$7,198.41

Širdingai dėkojam visiems, kurie prie fondo prisidėjo. Adm.

Lakštutės jau Floridoje

St. Petersburg, Fla., pažangūs lietuviai išsiilgę lietuviškų ir širdį glostančių dainų, išskvietė Chicagoje pagarsėjusią dainininkų grupę, žinomą "Lakščiūčių" vardu: Estelle Bogden, Vanda Gaidman, Anna Krisiken ir Jonas Feiza, vadovystėje Valeria Urbikas. Kadangi Čikagoje oras gana šaltas, Lakštutės kiek anksčiau išvyko, kad galėtų pailsėti ir priprasti prie šiltesnio klimato.

Kaip žinia, jos dainuos vasario 20 d. Vyresniųjų Piliėčių klube, 314-15 Ave. So., St. Petersburg, Fla.

Išvažiuodamos Lakštutės sakė, manančios kokią savaitę, o gal ir kita po koncerto pasisvečiuoti Floridoje.

Linkėtina Lakštutėms maloniai ir nuotaikingai praleisti laiką šiltoje Floridoje. Vilnietė

Sklypo savininkė J.M.

10

TARP MŪSU

— Kaip žinia, Adolph Kaukas randasi Putman, Ct., senelių namuose ir kiek yra žinoma, neprastai atrodo. Antanas Litvinas jam užprenumeravo "Vilnį", kad pasi-skaitytų apie savo pažįstamus. Frances Jordan jo reikalu kontaktuoja su Connecticut social workers darbuotojais. Taipgi nėra pamirštos Julijos Antonovits ir Aldona Olson.

— Iš Livonia, Mich., Mary Bace praneša, kad sulaiķytumėm jai laikraščio siuntinėjimą, nes nebe-mato skaityti. Žinoma, tai liūdna žinia. Tačiau reikia turėti viltį, kad po operacijos atgaus regėjimą taip, kaip atgavo Alice Jonikienė.

— Iš Brooklyn, N. Y., Nellie Ventienė atsiuntė Julijai Urmonie-nei laišką ir pinigus už atnaujinimą prenumeratų, kurių tarpe ir W. Mallin prenumerata. Laiškutyje Nellie rašo: "Mes vis ieškome jūsų korespondencijos. Yra įdomu žinoti kaip lietuviai gyvena. Kai tik gauname laikraštį, tuoj ieškome nau-jienų. Dabar daug rašo Elenutė. Povilas Porai savaičių išvažiavo į Floridą. Prašau pasveikinti Bessie

Povilonienę. Linkėjimai vilniečiams.

— Laikraščio vartininkė Magdele-na Novitski iš Miami Beach atsiun-tė Alfonso Svegždos \$30.00, iš kurių \$10 už prenumeratos atnauji-nimą ir \$20 auka "Vilnies" fondui.

— Dėl sunegalavimo Mrs. Julia White turėjo iš Floridos persikelti gyventi į Čikagą. Ji čia gyvenas pas savo seserį Evergreen Parke. Prašo, kad pakeistumėm adresą, nes nenori praleisti neperskaičius nė vieno "Vilnies" laidos numerio.

— Buvusi "Vilnies" knygvėdė Mildred Friberg De Vos, atsiūsda-ma užuojautą Floridoje mirusios Adeles Biršton giminėms, rašo, jog netrukus vyks į Floridą ir paskui pakeliaus po Jungtinės Amerikos Valstijas. Toliau pažymi, kad sau-sio mėnesį pas ją Baltimorėje lankėsi jos sesuo su vyru.

— Anna (Goode) Bulat paskam-bino telefonu iš Downers Grove. Nori žinoti, ar šiemet bus organi-zuojama "Vilnies" skaitytojų turistinė grupė į Lietuvą. Ji jau kelis kartus lankėsi Lietuvoje, kuri turi nemaža pažįstamų bei gimi-nių, nori dar vykti. Jeigu neįvyks nenuma-tomų sutrikimų, šiemet "Vilnies" skaitytojų į Lietuvą vyks net dvi grupės. Nellie

Kultūriečių žiniai

Artėja Tarptautinė Moters die-na. Amerikos Lietuvių Moterų Kul-tūros draugija yra nutarusi tinka-mai tą dieną atžymėti savame susirinkime, kuris įvyks kovo 16 d., 12 val. dieną, "Vilnies" salėje. Netenka aiškinti, kad visos narės pasistengs jame dalyvauti. Bet svarbu tai, kad kovo 7 d. "Vilnies" direkcija rengia vartininkų pagerbi-mo banketą, 12 val. d., "Vilnies" salėje. Būkite tokios geros, mielos draugijos narės, gausiai dalyvaukite minėtame bankete ir mintimis, o gal ir vienu kitu žodžiu drauge atžymėkime tą garbingą T. Moters dieną-Kovo aštuntąją.

Drg. sekr. J. M-nė

ČIKAGOS BRIDGEPORTAS O.K.

Čikagoje daug kas žino Bridge-porte greta buvusios Lietuvių Auditorijos dipukų Maliorių restora-ną "Continental". Tai mėgiamiausia lietuvių vieta užėiti papusrū-čiai, papietauti bei pavakarier-niauti; patarnavimas mandagus, maistas lietuviškas ir amerikoniškas, kaina taipgi prieinama.

Sudegus garsiajam David's resto-ranui, "Continental" restorano sa-vininkai savo restoraną perremonta-vo europietiško stiliaus restora-nu, kur be maisto galima gauti ir "cockteilių". Žinoma, neprilygsta buvusiam aukšto lygio David's resto-ranui, bet ir "Continental" resto-ranan dabar įėjus į atmosferą ir aplinką žmogui nuotaiką daro gerą.

Restoranas "Continental", kaip ir visi restoranai, atdaras nuo ank-taus ryto iki vėlybos nakties. Ran-dasi 3139 S. Halsted. X.

Pranešimas

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė Praneša, kad šiais metais—metinis sklypų savininkų visuotinis susirinkimas, įvyks sekmadienį Kovo 14 d. 1:30 val. po pietų, Dariaus Girėno salėje, 4416 S. Western Ave., Chicago, Illinois.

Bus renkami 5-ki Patikėtiniai-direktoriai—6-šių metų kadencijai, bus sprendžiamas klausimas konstitucijos papildymo, kapinių steigėjams paminklo statymo veiklos (progreso) pranešimas ir visų metų kapinių veiklos pranešimai.

Sklypų savininkai kviečiami skaitlingai dalyvauti ir atsinešti naudingų sumanymų kapinių gerovei.

A.J.P.

Vilnis, 1982 vasario 18

SULAUKS 100 METU

Tenka laukti, kad Anna Goode sulauks 100 metų amžiaus. Dabar ji yra 94 metų, gyvena viena pati namuose ir lengviausiai apeina namų apyvokos daugai.

Anksčiau daugai Goodes gyveno Pietiniame Illinojuje, jos velionis vyras, miręs prieš daug metų, buvo žinomas vardu "Žentukas", kitaip nebuvo vadinamas. Kai jis mirė, našlė Anna tebegyvena tuose pačiuose namuose, netoli savo sūnaus Edward Goode.

Jos dukterė Anna Bulat gyvena Downers Grove, Ill., nuvykti pas motiną jai yra 12 mylių. Sako, motinai neseniai buvo padaryta akies operacija. Nellie

LINKEJIMAI IŠ KALIFORNIJOS

Sausio 20 d. drg. Nancy Bagdo-nienė paskambino iš Los Angeles, Cal., ir pranešė, kad nuo gruodžio 10 negauna "Vilnies", nors užmokė-ta iki 1983 metų. Tarp kitko, ji sakė, kad pas juos oras buvęs šiltas, bet jau pradeda lyti. Po lietaus būna rūkas, kuris gyvento-jams teikia daug nesmagumo.

Džiaugėsi, kad turėjusi malonų sveičią-sūnų, kuris gyvena San Francisco, Cal., tai nuotaikingai praleido savaitę laiko.

Nancy prisiminė savo velionę sesutę Oną Mikulėnienę, kurios labai išsiilgstanti.

Smagu buvo pasikalbėti su miela Nancy. Pasiteiravau administraci-joje, dėl laikraščio, pasirodo, kad viskas tvarkoje. Gal paštas sulai-kė, nes žiemos švenčių proga, daug turėjo darbo. Julija M.

Mirė ir palaidota Kotryna Zinauskienė

Ilgus metus gyvenusi Čikagoje ir daug prisidėjusi su darbu pažangiose organizacijose drg. Kotryna Zinauskienė pastaruoju metu buvo senelių prieglaudoje arti Grand Rapids, Mich., kur gyveno jos sūnus ir jo šeima, mirė sausio 16 d., sulaukusi gražaus amžiaus.

Sausio 20 d. Kotrynos Zinauskienės palaikai buvo laidotuvių direktoriaus atvežti iš Grand Rapids, Mich., ir palaidoti Lietuvių Tautinėse kapinėse, šeimos sklype, kur palaidotas prieš eilę metų miręs jos vyras Antanas.

Kadangi Čikagoje gyvenantys jos draugai nevisi apie tai žinojo, be to, dėl prasto oro susisiekimas buvo nepalankus, tai laidotuvių tedarvyvavo šios draugės: P. Malinauskienė, H. Pajūnienė, V. Samuolienė, o iš šeimos niekas nedalyvavo.

Kotryną gerai pažinau, teko kartu dainuoti Roselando Aido chore bei dirbti organizacijų renginiuose ir dalyvauti susirinkimuose.

Lai bus mieliai Kotrynai ramu ilsėtis Lietuvių Tautinėse kapinėse, o mes aplankysime jos kapą ir prisiminsime jos gražius darbus pažangos labui. J. Urmonienė

Prisiminus drg. A. Brazį

Sausio 17 d. sukako 3 metai nuo drg. Aleksandro K. Brazio mirties. Velionis daugelį metų dirbo pažangiam judėjime. Ypatinai gražiai veikė per pastaruosius kelerius metus: buvo "Vilnies" bendrovės direktorių tarybos sekretorius, ėjo finansų sekretoriaus pareigas Ex Mainierių klube ir šiaip visur dalyvavo. Jis per eilę metų turėjo nesveiką širdį ir jos veikimą akstinam tikras aparatas. Nežiūrint to, jis dirbo organizacijose ir neapleido nei vieno svarbesnio renginio bei susirinkimo. Būdamas minėtų istaigų sekretorium, susirgo. Jį ištiko paralyžius, neatgavęs kalbos po poros mėnesių mirė.

Jau trys metai prabėgo, kaip jo nėra mūsų tarpe, bet jo palikti darbai tebėra neužmiršti tų, su kuriais jis veikė.

Velionis mirė sulaukęs 88 m. a., bet dirbo iki nelėmta paralyžiaus liga pakirto jo jėgas, o negailestinga mirtis užgesino jo šviesaus gyvenimo liepsnelę visiems laikams.

A. K. Brazis gimė Biržų rajone, Joniškėlio apylinkėje. Į šią šalį atvyko 1912 metais. Didžiąją gyvenimo dalį praleido Čikagoje. Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Vilniūtė

JULIA URMONIENĖ

Kai Ignas Urmonas buvo gyvas, jis ir jo žmona Julia nepamiršdavo aplankyti savo sergančių draugų ligoninėse, senelių namuose bei namuose. Bet išėjo taip, kad pačiam Urmonui teko atsigulti į ligoninę. Juliai, nors ir nebe jauno amžiaus, prisiėjo išmokti vairuoti automobilį, kad galėtų važinėti lankyti ligoninėje savo vyrą.

Numirus Ignui, Julia ir toliau ėmėsi lankyti sergančius pažįstamus ir draugus. Bet po kiek laiko jaunas žmogus įvažiavo į jos automobilį. Juliai teko apsispręsti pirkti naują automobilį ar apsieiti be jo. Apsisprendė nepirkti. Dabar sergančius savo pažįstamus lanko, kai koks geradaris nuveža ar važiuoja autobusu. Nellie

Vilnis, 1982 vasario 18

Laiškai ir parama

Benton, Ill.

Gerbiamieji, čia rasite čekį vertės \$25.00. Iš šios sumos \$10 už prenumeratą ir \$15 "Vilnies" fondui. Pointus už šią prenumeratą malonėkite perduoti mano mylimajai tetai Onai Bernotienei, kuri per metų metus darbavosi kaip "Vilnies" vajininkė. Dabar ji nebepajėgia dirbuotis, ją kankina nelabasis arthritas. Visiems jums linkiu viso geriausio. M. Gaddis

New Kensington, Pa.

Gerb. redaktorium, prašau pratęsti laikraščio prenumeratą 1982 metams. 1981 metais liepos mėnesį su laikraščio bičiuliais teko nuvažiuoti į Lietuvą, kur lankiau brolių ir seseris ir net teko susipažinti su Pr. Petroniu. Kelionė buvo labai įspūdinga ir maloni. Mano geriausi linkėjimai Naujiems Metams ir gero pasisekimo "Vilnis" laikraščiu. Gail Barkus

Warren, N. J.

I hope my subscription has not stopped. Enclosed is 2 yr. sub. \$20.00 and \$5.00 donation.

Mrs. E. Stanley

Milwaukee, Wi.

Enclosed please find check for \$25.00. \$10 is for renewal and the remaining \$15 is for donation.

S. Petiulis

Phoenix, Arz.

I am enclosing \$20.00 for renewal of subscription to Vilnis and \$10 to the fund.

Adolph Elanis

Hazel Crest, Ill.

Enclosed is a check for \$15.00 for subscription for 1 year newspaper Vilnis and donation.

Agnes Dyrhaud

Sharing An Interesting Letter

It seems rare to hear of good news these days, so I feel this letter from Ilse Bimba, wife of Anthony Bimba, Editor of "Laisve" will provide a real morale booster. She writes in parts, in her letter of Nov. 23, 1981:

"Anthony went for a check up about three weeks ago. His heart is in good condition, blood pressure normal. My blood pressure is high and I have a heart murmur.

"The only thing—Anthony's very thin—131 pounds. But we both feel O.K. at present, and are doing all we can for "Laisve." We still hope that "Laisve" will be with us for years to come.

"Baranik has been a very big help. He is writing all the editorials and some other things, too.

"Anthony has been working very hard, too. Some people may think that he hasn't been doing much, but he has. I checked the "Laisve" since he came home from the hospital and found that he has written 22 editorials, 48 "Kas ką rašo"—and 41 "Krislai". He also selects articles from Lithuanian paper and magazines for "Laisve". He is doing a lot of reading. Good that his eyes are still O. K."

We are certain that the many friends of "Laisve" and Mr. and Mrs. Bimba will welcome the above news from Ilse. Thank you so much for sharing the good news with us, Ilse. Sorry it is so late—but better late than never. Nellie

Kaip eina "Vilnies" vajas

SUVESTINĖ IKI SAUSIO 29-OS D.

Ši suvestinė yra priešpaskutinė. Dėka Antanui Litvinui, užprenumeravusiam 18 naujų skaitytojų, Frank Vaitkus punktų atžvilgiu išeina laimėtojas. Sauniai šį kartą pasistūmėjo pirmyn Bridgeport, Ct., vajininkė Mary Strauss. Vajininkės Alvina Strich, Magdalen Novitski ir Anna Bernart irgi nesėdėjo sudėjusios rankų, po mažiau ar daugiau punktų laimėjo.

Kaip žinia, vajas baigsis vasario 5 d. Iki šios dienos atsiųstos prenumeratos bus pridėtos paskutinėje suvestinėje. Nežiūrint kad galutinų vajas eigos rezultatų dar neturime, bet jau galima sakyti, vajas buvo sėkmingas.—

Nuo 1982 sausio 14 lygi sausio 29 vajininkai išsirikiavo taip:

F. VAITKUS—Chicago	4240
JULIA ANDRULIS—St. Petersburg, Fla.	2600
JULIA MARAZAS—Chicago	1960
ST. MASYTĖ—Detroit, Mich.	1880
JULIA URMON—Chicago	1260
VIOLET TRASK—San Leandro, Cal.	900
ADELINĖ SUSNIS—Chesterland, Oh.	740
ALVINA STRICH—Kenosha, Wis.	660
MARY STRAUSS—Bridgeport, Ct.	560
ELIZABETH MARGIS—Grand Rapids, Mich.	420
ELIZABETH REPSHIS—Dorchester, Mass.	400
MAGDALEN NOVITSKI—Miami, Fla.	360
ANNA BERNAT—Los Angeles, Cal.	320
B. F. KUBILIUS—Hot Springs, Ark.	260
Per raštinę	1720

Sirdingai dėkojam vajininkams ir skaitytojams kooperavusiems su jais. ADM.

Pagerbkim vajininkus ir pasigėrėkim Lietuvos vaizdais

Netenka aiškinti, kad dirbti spaudos platinimo darbą nelengva. Ypatinai sunku pažangią spaudą platinti, nes reakcinis elementas daro viską, kad sutrukdyti pažangų judėjimą ir spaudą. Dėka nuoširdžių pažangios spaudos platintojų, pažangūs laikraščiai klesti ir gyvuoja.

Mes, kurie suprantame spaudos svarbą, turime susirinkti ir paspausti dešinę tiems, kurie gražiai padirbėjo gaunant naujų skaitytojų ir senų prenumeratas panaujinant. Tam ir yra rengiamas banketas kovo 7 d., 12 val. dieną, "Vilnies" salėje.

Dar svarbu, kad tuojaus po banketo bus rodomos slaidės, kurias drg. Julius Urbikas ir jo žmona Marytė beviešdami Lietuvoje nufilmavo. Šie jauni žmonės pirmą kartą lankėsi tėvų krašte. Jie domėjosi įvairiais vaizdais, filmavo ir dabar su noru pasižadėjo po banketo parodyti.

Taigi vienu kartu atliksime du svarbius darbus. Pasitikime, kad ne tik patys "Vilnies" rėmėjai dalyvaus, bet pasikvies ir savo draugus ir kaimynus, kad ir jie galėtų pasigrožėti dabartinės T. Lietuvos

vaizdais.

Iki malonaus susitikimo vajininkų pagerbimo bankete kovo 7 d. "Vilnies" salėje. Rengimo komisija

NAUJIENOS IŠ KENOSHA, WIS.

Plačiai žinoma "Vilnies" vajininkė ir LDS darbuotoja kenošietė Alvina Strich sausio 20 d. atsiuntė \$35.00. Iš šios sumos \$15 už prenumeratą į Lietuvą Rimantui Davidonui ir po \$10 už naujametinius sveikinimus per laikraštį—John ir Alvina Strich, racinietės Mary Martuza.

Alvina taipgi pranešė nelinksma žinią apie sulaukusį 88 metų kenošietį Zenoną Puikį.

Kalėdų rytą Zenono Puikio kaimynas atėjo pasižiūrėti, kaip jis gyvena. Durys buvo užrakintos ir pasibeldus niekas neatsiliepė. Apsidairęs pastebėjo, kad rūsyje yra žiburys. Supratęs, kad kas nors blogo yra, skubiai pašaukė policiją. Puikį rado gulintį rūsyje ant aslos. Greitoji pagalba tuoj nugabeno į ligoninę.

Sausio 10 dieną Zenonas Puikis buvo operuotas. Kai Alvina Strich jį aplankė, rado linksmą. Kiek ilgai jam teks pabūti ligoninėje, vargu pasakyti. Nellie

MIRUS

Adela Birštonienė

MIAMI, FLA.

Gimus Lietuvoje, 1892 metais liepos 4, mirė 1981 gruodžio 31. Reiškiamė gilią užuojautą jos anūkui Victor Uss. Mes liūdime netekę Lietuvių Social Klubo narės ir geros draugės.

Julia Lazauskas

F. Taranda

J. Macina

Veronica Panasik

Sophie Marinich

Helen Chalkis

Margie Novitski

A. N. Iesmonta

A. ir V. Nevins

Jonas Smalenskias

John ir Julia Strolis

Nellie Tamosunas

Mildred DeVos

J. B. Zutra

Joseph Nevins

Peter Gudelis

F. & H. Mankauskas

A. P. Kovba

Fred Kalinchuk

Mary Bruzas

Ursula Daugirdas

Stella Danis

S. Kanapė

John Magrel

Jennie Tricek

Ned ir K. Procyzyn

J. J. Nahorniak

G. A. Sionmay

Mr. E. Eutkiw

H. Dmitra

Cornelis Zten

Anne Kysitus

Mary Korzacunki

Mrs. Pauline Ogradnik

Mrs. Nellie Hupovsku

M. & Peter Pocius

Aldona Pempė

Joe ir Mary Paukstaitis

Mr. & Mrs. Peter Rusinski

Prisiminus M. Noruišienę

Amerikos pažangus lietuvių judėjimas savo šeimoje turėjo ir turi neužmirštamą jo puoselėtoją. Viena iš jų yra Magdalena M. Noruišienė-Bernotaitė. Ji per savo ilgą gyvenimą daug ir pavyzdinai dirbo pažangiose organizacijose, o ypatingai prisidėjo pinigais ir raštais prie "Vilnius" leidimo.

Sausio 17 d. sukako 2 metai, kaip negailestinga mirtis ją išskyrė iš gyvųjų šeimos, sulaukusią 94 m. a. Ji iki paskutinių savo nelengvo gyvenimo dienų stambiai paremdavo "Vilni" ir Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugiją, kurios buvo ilgametė narė.

Lai bus jos gražūs darbai nepamiršti, o kilni jos idėja, tegu klesti ir sukviečia mus į bendros kovos eiles už naują ir be išnaudojimo gyvenimą!

Kultūrietė

MIRĖ LIETUVIAI

Sausio 13 d. mirė Juozas Vingilis, sulaukęs 74 metų, gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Sausio 15 d. mirė Stasė Tumosienė, sulaukusi 71 metų, gimusi Lietuvoje.

Sausio 17 d. mirė Nikodemas Abaravicz, sulaukęs 91 metų, gimęs Lietuvoje.

Sausio 18 d. mirė Anna Krauchunas, sulaukusi 91 metų, gimusi Lietuvoje, Telšių apskrityje. Amerikoje išgyveno 71 metus.

Sausio 20 d. mirė Jonas Kanavolas, sulaukęs 79 metų, gimęs Lietuvoje, Mažeikių apskr., Akmenės valsė., Munčelių kaime. Amerikoje išgyveno 32 m.

Sausio 22 d. mirė Eugenijus Sarūnas Vanagas, sulaukęs 26 metų.

Sausio 24 d. mirė Frank Jakubaitis, sulaukęs 66 metų, gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Tarulių kaime. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Sausio 25 d. mirė Ona M. Linkus, sulaukusi 83 metų, gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 65 metus. Anksčiau gyveno Twin Lakes, Wisc.

Sausio 26 mirė Salomėja Kielienė-Pranskūnienė, sulaukusi 85 metų, gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Vadoklių valsė., Alančių kaime. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Sausio 19 d. mirė Fabian Paukštis, sulaukęs 92 metų, gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 76 metus.

PAGERBĖ SŪNAUS ATMINIMA

Bruno Gates-Gudaitis

Amerikos pažangūs lietuviai spaudoje dažnai mato drg. Josephine Sisevičienės vardą, kaip nuoširdžios ir duosnios pažangaus judėjimo rėmėjos bei dalyvės. Šį kartą pastebėjome jos vardą, kaip giliai liūdinčios ir sielvarto suspaustos draugės, netekusios mylimo sūnaus Bruno Gates. Jo ankstyvą mirtį ypatingai skaudžiai pergyveno motina Josephine Sisevičienė.

Ji, kaip sąmoninga ir susipratusi moteris, savo širdies skausmą ramino sakydama, kad jos sūnus buvo susipratęs ir nuoširdžiai rėmė pažangų judėjimą ir spaudą. Jo kilnų atminimą pagerbdama ji įteikia pažangios spaudos paramai \$150 paskirstydama po \$50 "Vilniai", "Laisvei" ir "Daily World".

Sakė, ji jaučianti, kad jei jos sūnus galėtų prabilti, tikrai būtų patenkintas.

Šis drg. J. Sisevičienės žestas yra įrodymas, kad ji yra pilnai susipratusi asmenybė. Jos velionis sūnus buvo baigęs aukštąjį mokslą, bet jis tai atsiekė sunkiai dirbdamas ir tik po darbo valandų mokindamasis. Už tai jis suprato sunkaus darbo sąlygas ir darbo žmogaus išnaudojimą.

Smagu, kad mes turime tokio aukšto supratimo žmones, kaip Josephine ir Kazimierą Sisevičius. Užušilių Julija

Mirė ir palaidotas Jurgis Janiliūnas

Teko sušnekti su drg. Agotėle Druseikiene, kuri buvo liūdnai nusiteikusi. Ji pasakė, kad tik neseniai palaidojusi savo pusbrolių Jurgį (George) Janiliūną, sulaukusį 75 m. a. Mirė 1982 m. sausio 13 d., o likosi palaidotas sausio 16 d., Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.

Velionis paliko giliame nuliūdime sūnų Jurgį Janiliūną Jr., jo žmoną ir 3 vaikus, seserį E. Mažeikienę, gyvenančią Floridoje, ir jos dukrą, pusseserę Agotėlę Druseikienę ir jos vyrą Petrą Druseiką ir šiaip daug giminių ir asmeninių draugų.

Agotėlė, prisimindama savo mirusį mylimą pusbrolių Jurgį, įteikė "Vilniai" paramos \$10.

Gaila, kad palyginamai dar jauname amžiuje, sustojo plakusi jo jautrioji širdis.

Dėkui Agotėlei už nepamiršimą paremti laikraščio. J. Urmonienė

METAI BE K. DAMALAKO

Sausio 18 dieną man paskambino drg. Stella Siminuk, velionio Kosto Damalako dukterė ir priminė, kad sausio 23 d. bus lygiai metai, kaip negailestinga mirtis užgesino jos mylimo tėvo šviesaus gyvenimo liepsnelę. Tai pasakiusi, pertraukė kalbą ir matomai apsiverkė.

Tikrai, ne tik jai, bet ir visiems ji pažinusiems jo mirtis buvo skaudu pergyventi, nes jis gražiai rėmė pažangų judėjimą ir kiek galėjo pats dalyvavo tose kovose už šviesesnį ir pilnesnį gyvenimo rytojų.

J. Urmonienė

MIRUS

Bruno Gates [Gudaitis]

SUN CITY, ARIZONA

Reiškiamė gilią užuojautą žmonai Estella, sūnui Tommy, broliam Wesley ir Martynui, motinai Josephine Sisevičienei ir jos vyrui Charlie, giminėms, artimiesiems ir draugams, Sun City, Arizona.

E. Bogden
V. Bogden
M. Marquardt
A. Pauliukas
S. Žukauskienė
W. Žukauskas
A. ir S. J. Jokubkai

N. De Schaaf
L. De Schaaf
J. ir M. Marazai
Tomy Litvin
A. Vaitkus
F. Vaitkus
J. Feiza

Jonas Pateckas

MIRUS

Katrinai Ziniauskienei [Ziny]

Netekus Katrinos Ziniauskiene, mes jos buvusios draugės, sykiu veikusios Aido chore ir Moterų klube, reiškiamė užuojautą jos sūnui, jo šeimai bei kitiems giminėms, draugams ir pažįstamiems.

P. Malinauskas
H. Pajunas
V. Samuolis

B. Rasin
J. Urmon
A. Cekavici

ST. PETERSBURG, FLA.

Mirus

Alfonsui T. Bunkus

Reiškiamė širdingą užuojautą velionio broliams Valiui, Pranui, Antanui ir Stasiui, brolienei Verai Bunkienei, sesutei Zuzanai, pusseserėms Marcelai Vaičienei, Pranei Skrubienei, Suzanai Pupienei ir Josie Bowman ir kitiems giminėms.

S. Yuknienė
N. ir H. Samanick
A. ir M. Raškauskai
E. Valley
St. ir V. Kuzmickai
J. Andriulienė
A. Klimavičienė
F. Mockapetris
E. Sharpānas
V. Debeck
W. Dubendris
E. Kairaitienė
P. ir A. Aleknai
M. Vilkauskienė
Albina Lobikis
L. Tvaska
R. Zaluba
J. Gresh
St. Daraška
B. Stundis
Antanina Stundienė

L. Novak
L. Strack
E. Drobiniene
P. Keller
V. Repečka
M. Repeckienė
M. Akelis
A. ir V. Žuris
A. Budrienė
Antanas
Anna Kasper
H. Janulytė
H. Sarkiūnienė
Valerija Masienė
Lee Orand
E. Orand
B. ir M. Brennan
F. ir M. Walaitis
Mr. J. Harmatiuk
W. ir H. Cheplikai

F. ir V. Budrioniai
J. Greblikas
A. ir P. Lukai
Trijūke
R. Janulis
M. Rutkauskienė
Walter Dubinskas
B. Brauseigneur
Povilas B.
P. ir Z. Pupiai
J. ir H. Dobrow
J. Vaitkus
B. Vaitkienė
H. Siauris
M. Lukas
E. Jaskevičiūtė
Emilija Young
M. Gružinskienė
J. ir T. Lukai
A. Pakalniškienė

LIŪDNA MIRTIES SUKAKTIS

Pranas Vasiliauskas [Wassel]

[Mirė 1965 metų kovo 12 dieną]

Kovo 12 dieną sustojo plakusi Prano Vasiliausko jautrioji širdis. Mūsų mylimasis atsiskyrė iš mūsų tarpo visiems laikams. Mes jo liūdimė ir nepamiršime, nežiūrint kiek metų praslinks.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Varnių mieste. Šeimoje buvo penki broliai, dabar visi jau mirę.

Lai Jam būna ramu ilsėtis Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Nuliūdę liekame:

žmona MARCELLA VASILIAUSKIENĖ
podukra FRANCES ir vyras EDWARD JORDAN
brolių vaikai Amerikoje ir Lietuvoje